

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA**

Evidenčné číslo: 101007/B/2023/36145173491519748

**BANKOVÉ INVESTIČNÉ SLUŽBY AKO
NÁSTROJ ZABEZPEČENIA FINANČNEJ
REZERVY OBYVATEĽSTVA**

Bakalárska práca

2023

Marek Surový

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA**

**BANKOVÉ INVESTIČNÉ SLUŽBY AKO
NÁSTROJ ZABEZPEČENIA FINANČNEJ
REZERVY OBYVATEĽSTVA**

Bakalárska práca

Študijný program: Financie, bankovníctvo a poisťovníctvo
Študijný odbor: Ekonómia a manažment
Školiace pracovisko: Katedra bankovníctva a medzinárodných financií
Vedúci záverečnej práce: Ing. Nina Sljuka

Bratislava 2023

Marek Surový

Vyhlasenie

Čestne vyhlasujem, že som bakalársku prácu vypracoval samostatne a s použitím uvedenej literatúry.

Svojím podpisom potvrdzujem, že som oboznámený so skutočnosťou, že práca bude prístupná tretím osobám prostredníctvom internej databázy elektronických vysokoškolských prác.

V Trnave dňa 05. 05. 2023

Marek Surový

Pod'akovanie

Týmto by som chcel poďakovať vedúcej mojej bakalárskej práce Ing. Nine Sljuka za jej odborné vedenie, priateľský prístup a cenné rady, ktorými ma sprevádzala počas celej doby vypracovávania tejto práce.

ABSTRAKT

SUROVÝ, Marek: *Bankové investičné služby ako nástroj zabezpečenia finančnej rezervy obyvateľstva*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Národohospodárska fakulta; Katedra bankovníctva a medzinárodných financií. – Vedúca záverečnej práce: Ing. Nina Sljuka – Bratislava: NHF EU, 2023, počet strán: 43 s.

Bakalárska práca je vypracovaná na tému bankové investičné služby ako nástroj zabezpečenia finančnej rezervy obyvateľstva. Cieľom záverečnej práce je zhodnotenie bankových investičných služieb a ich vplyvu na finančnú gramotnosť obyvateľstva. V prvej kapitole sme sa zaoberali teoretickými východiskami danej témy, jej súčasnou problematikou a výhľadmi do budúcnosti. V nasledujúcich kapitolách sme sa zaoberali špecifikami bankových investičných služieb a ich porovnaním v dvoch bankách s najvyšším podielom na slovenskom trhu, ktoré sú zároveň najvyužívanejšími bankami našimi respondentami z dotazníkového prieskumu. Porovnávali sme ich v ukazovateľoch ako sú výnosnosť, volatilita, výška poplatkov atď. Ďalej sme poukázali na vplyv inflácie na investície. Na záver sme zanalyzovali našu vzorku respondentov dotazníkového prieskumu a vyhodnotili sme daný dotazník. Odpovede z dotazníka sme sa snažili vizuálne zobrazit' v grafoch a tabuľkách.

Kľúčové slová:

Bankovníctvo. Finančná gramotnosť. Investovanie.

ABSTRACT

SUROVÝ, Marek: *Banking investment services as a tool for securing the financial reserve of the population.* – University of Economics in Bratislava. Faculty of National Economy; Department of banking and international finance. – Supervisor of the thesis: Ing. Nina Sljuka – Bratislava: NHF EU, 2023, pages: 43 s.

The bachelor's thesis is developed on the topic of banking investment services as a tool for securing the financial reserve of the population. The aim of the final thesis is to evaluate bank investment services and their impact on the financial literacy of the population. In the first chapter, we dealt with the theoretical basis of the given topic, its current issues, and prospects for the future. In the following chapters, we dealt with the specifics of bank investment services and their comparison in the two banks with the highest share on the Slovak market, which are also the most used banks by our respondents from the questionnaire survey. We compared them in terms of indicators such as profitability, volatility, amount of fees, etc. Furthermore, we pointed out the impact of inflation on investments. Lastly, we analysed our sample of questionnaire survey respondents and evaluated the given questionnaire. We tried to visually display the answers from the questionnaire in graphs and tables.

Keywords:

Banking. Financial literacy. Investing.

Obsah

Úvod	10
1 Investičné bankovníctvo.....	12
1.1 Špecifiká komerčných bánk.....	14
1.2 Operácie s cennými papiermi	15
1.3 Fondy kolektívneho investovania.....	16
1.3.1 Fondy akciové	16
1.3.2 Fondy indexové	16
1.3.3 Fondy peňažného trhu	17
1.3.4 Fondy dlhodobých dlhopisov	17
1.3.5 Fondy reálnych aktív	17
1.3.6 Fondy derivátové	17
1.3.7 Fondy fondov.....	18
1.4 Garančný fond investícií.....	18
1.5 MiFID	19
1.6 Faktory ovplyvňujúce investičné rozhodovanie investora	22
1.6.1 Výnos.....	22
1.6.2 Likvidita	23
1.6.3 Riziko	23
1.7 Peniaze a finančná gramotnosť.....	24
1.8 Výhľady bankových investičných služieb do budúcnosti	25
2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania	26
3 Výsledky práce a diskusia.....	27
3.1 Banky s oprávnením na poskytovanie investičných služieb	27
3.2 Ponuka bankových investičných služieb v Tatra banke, a. s.....	28
3.3 Ponuka bankových investičných služieb v Slovenskej sporiteľni.....	31
3.4 Vplyv inflácie na investície	35
3.5 Charakteristika vzorky respondentov	35
3.6 Vyhodnotenie dotazníka	39
Záver	48
Zoznam použitej literatúry	50
Príloha: Dotazník.....	52

Zoznam tabuliek, grafov a schém

Tabuľka 1 Výhody a nevýhody univerzálnych a špecializovaných bánk.....	14
Tabuľka 2 Porovnanie vybraných podielových fondov ponúkaných v Tatra banke	29
Tabuľka 3 Porovnanie vybraných podielových fondov v Slovenskej sporiteľni	32
Tabuľka 4 Miera inflácie na Slovensku za posledných 5 rokov.....	35
Tabuľka 5 Vek respondentov.....	36
Tabuľka 6 Pohlavie respondentov	36
Tabuľka 7 Ekonomický status respondentov.....	37
Tabuľka 8 Najvyššie dosiahnuté vzdelanie respondentov	37
Tabuľka 9 Rodinný stav respondentov	38
Tabuľka 10 Deti respondentov	38
Tabuľka 11 Banky respondentov	39
Tabuľka 12 Podiel príjmu využívaného na investovanie	42
Tabuľka 13 Správanie respondentov pri poklese hodnoty ich investícií.....	42
Tabuľka 14 Frekvencia investovania.....	45
Tabuľka 15 Typy investorov	46
Tabuľka 16 Investičný horizont.....	46
Graf 1 Vývoj hodnoty Garančného fondu investícií.....	19
Graf 2 Spokojnosť s bankovými investičnými službami.....	41
Graf 3 Sprostredkovateľ investícií.....	43
Graf 4 Investície našich respondentov	44
Graf 5 Sporenie respondentov	47
Schéma 1 Základné delenie finančných rizík	23

Úvod

Bankové investičné služby zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní finančnej rezervy obyvateľstva. V dnešnej ekonomike potrebujú jednotlivci aj podniky diverzifikované investičné portfólio, ktoré dokáže vytvárať stabilné výnosy a poskytne spoľahlivý zdroj príjmu pre budúce potreby čím ochráni naše peniaze pred infláciou. Bankové investičné služby ponúkajú celý rad možností, ktoré umožňujú jednotlivcom a podnikom investovať do rôznych finančných nástrojov akými sú napr. akcie, dlhopisy, podielové fondy a ďalšie. Využitím odborných znalostí a zdrojov bankových inštitúcií môžu jednotlivci a podniky prijímať investičné rozhodnutia, ktoré sú v súlade s ich finančnými cieľmi a toleranciou voči riziku. Bankové investičné služby tak môžu slúžiť ako nástroj na vytváranie finančných rezerv, vytváranie pasívneho zdroja príjmov a dosahovanie dlhodobého finančného zabezpečenia.

Hlavným cieľom záverečnej práce je zhodnotenie bankových investičných služieb a ich vplyvu na finančnú gramotnosť obyvateľstva. Tieto údaje sme získali z dotazníkového prieskumu, ktorý sme neskôr analyzovali a vyhodnotili. Zisťovali sme konkrétne dôvody prečo naši respondenti využívajú alebo naopak nevyužívajú bankové investičné služby a ich spokojnosť s bankovými investičnými službami. Ďalej sme zisťovali ako sa správajú pri poklese hodnoty investícií a do čoho konkrétne investujú. Taktiež nás zaujímalo, či si robia nejaký vlastný prieskum o danej investícii predtým ako investujú, či sú v zisku alebo v strate, akým sú typom investora a mnohé ďalšie.

V teoretickej časti sme sa zaoberali najmä investičným bankovníctvom. Vymedzili sme si základné pojmy ako komerčné banky, magický trojuholník investovania, Garančný fond investícií, MiFID smernica atď. V stručnosti sme sa zaoberali aj porovnaním univerzálnych a špecializovaných bánk alebo napr. faktormi ovplyvňujúcimi investičné rozhodovanie investora. Ďalej sme si rozčlenili a bližšie charakterizovali základné druhy fondov kolektívneho investovania. Na záver tejto kapitoly sme sa zaoberali výhľadmi bankových investičných služieb do budúcnosti. V praktickej časti sme spravili pomerne detailné porovnanie bankových investičných produktov dvoch vybraných bánk.

Domnievame sa, že finančná gramotnosť obyvateľov Slovenskej republiky je stále pomerne nízka, čo bol jeden z hlavných dôvodov výberu danej témy. Čitateľom sme chceli vymedziť aspoň základné poznatky o investovaní, rizikách

spojenými s investovaním, likvidite, inflácii, možnostiach investovania atď. Väčšina ľudí totiž využíva banku len na vedenie bežných účtov alebo v prípade čerpania úveru a o investičných službách ani len nevedia. Preto dúfame, že im naše praktické porovnanie bankových investičných služieb a ukážka vplyvu inflácie na naše peniaze pomôže s investičným rozhodovaním a bude ich motivovať pracovať na svojej finančnej gramotnosti.

1. Investičné bankovníctvo

Vo finančnej teórii neexistuje žiadna ustálená všeobecne používaná definícia investičného bankovníctva. Autori interpretujú investičné bankovníctvo vo vlastnom chápaní. Musílek (2002) vychádza zo širšieho chápania investičného bankovníctva. Do investičného bankovníctva zaraďuje všetky aktivity týkajúce sa vydávania, obchodovania, analýzy a správy investičných nástrojov. Jedná sa predovšetkým o emisné obchody, obchody na sekundárnych trhoch, správu aktív, investičné analýzy, investičné poradenstvo, depotné obchody a sprostredkovanie fúzií a akvizícií. Polouček (2006) pod investičným bankovníctvom rozumie súhrn činností a produktov bánk na finančnom trhu a s tým spojené poradenské, administratívne a technické služby.

Vo svetovej literatúre sa definície investičného bankovníctva delia na 4 skupiny podľa rozsahu obsiahnutých produktov:

- najširšie chápanie zahŕňa prakticky všetky medzinárodné operácie súvisiace s procesom pokrytia kapitálových potrieb, investícií, projektového financovania, rozsiahly okruh produktov investičných firiem obchodujúcich s cennými papiermi a mnohé ďalšie finančné služby až po hypotekárne bankovníctvo, poisťovníctvo alebo obchodovanie s nehnuteľnosťami,
- druhé chápanie investičného bankovníctva sa spája len s kapitálovým trhom. Zaraďujeme sem všetky aktivity na kapitálových trhoch, t. j. činnosti ako emisné obchody, fúzie a akvizície, financovanie firiem, rizikové financovanie, majetková správa, veľkoobchodné transakcie s cennými papiermi pre inštitucionálnych investorov, merchant banking (investície a obchody na vlastný účet). Nepatrí sem hypotekárne bankovníctvo, poistenie a maloobchodné transakcie s cennými papiermi,
- tretie chápanie obsahuje len niektoré konkrétne aktivity na kapitálových trhoch akými sú emisné obchody, fúzie a akvizície a merchant banking. Nezaradujeme sem majetkovú správu a rizikové financovanie,
- najužšie chápanie investičného bankovníctva sa týka len činností spojených s upisovaním a získavaním kapitálu na primárnom trhu a obchodovaním brokera na sekundárnom trhu. (Chovancová, B. a kol., 2008, s. 13)

Investičné bankovníctvo patrí k jedným z najrýchlejšie sa rozvíjajúcim oblastiam finančnej teórie a praxe. Je dôležitou súčasťou globalizačných procesov svetového finančného trhu. Jeho činnosti a obchody dávno prekročili národné hranice a presúvajú kapitál po celom svete. Aj preto je veľmi dôležité venovať tejto oblasti bankovníctva zvýšenú pozornosť, keďže vysokorizikové činnosti investičného bankovníctva presahujú rámec klasického bankovníctva a môžu vyvolať finančnú krízu národných ale aj globálnych rozmerov. (Chovancová, B. a kol., 2008, s. 9)

Komerčné banky počas svojho vývoja a prispôsobovania sa podmienkam finančného trhu, konkurencii a legislatívnym opatreniam začali vytvárať a ponúkať rôzne investičné nástroje a s tým spojené investičné služby, ktoré súvisia s nákupom a predajom týchto investičných nástrojov. Vytvorilo sa tak špecializované investičné bankovníctvo, ktoré zahŕňa všetky obchody s cennými papiermi, finančnými derivátmi a inými nástrojmi obchodovanými na finančnom trhu.

Cieľom investičných bánk sú najmä sprostredkovateľské obchody na cudzí účet s čo najmenším rizikom. Hlavným zdrojom zisku investičnej banky je sprostredkovateľská provízia. Dosiahnutý zisk ovplyvňuje objem obchodov a poplatky, resp. provízie. V prípade univerzálnych komerčných bánk je hlavným rizikom úverové riziko, avšak pri investičných bankách je to trhové riziko vyplývajúce z neustáleho kolísania cien investičných nástrojov. Príjmy z provízií a poplatkov investičných bánk závisia od cien jednotlivých produktov a počtu klientov. Najdôležitejší zdroj príjmu plyní z obchodovania s cennými papiermi, najmä s obligáciami. Ďalšie príjmy sú spojené s obchodovaním s akciami alebo s oblasťou primárnych emisií. Pokles príjmov z poplatkov od klientov si investičné banky kompenzujú aktívnejším obchodovaním s cennými papiermi na vlastný účet a správou cenných papierov klientov. Tieto činnosti sú však pre investičné banky viac rizikovejšie. (, D. a kol., 2017, s. 20)

Investičné produkty ponúkané retailovým zákazníkom zahŕňajú rôzne produkty súvisiace s cennými papiermi ako napr. podielové fondy, investície do akcií spoločností, investovanie do dlhopisov atď. V skutočnosti sa sporiace a investičné produkty výrazne prekrývajú a mnohé banky inzerujú tieto služby spoločne. (Casu – Girardone – Molyneux, 2022, s. 34)

1.1. Špecifiká komerčných bánk

Sú to právnické osoby, ktoré majú v Slovenskej republike formu akciovej spoločnosti založenej bez verejnej výzvy na upísanie akcií. Na založenie komerčnej banky a na výkon bankových činností je potrebné povolenie udelené od Národnej banky Slovenska. O udelení povolenia na založenie banky a povolenia na výkon bankových činností rozhoduje Národná banka Slovenska po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej republiky. Povolenie na výkon bankových činností sa udeľuje na neurčitý čas a nie je prevoditeľné na inú osobu, ani neprechádza na právneho nástupcu.

Komerčné banky patria medzi najdôležitejších finančných sprostredkovateľov, ktorých hlavnou úlohou je zhromažďovanie voľných finančných prostriedkov a na druhej strane poskytovanie úverov. Banky pôsobia ako podnikateľské subjekty, ktorých hlavným cieľom je dosahovanie zisku. Hlavným zdrojom zisku je úrokový rozdiel medzi aktívnymi a pasívnymi obchodmi.

Podľa zamerania činnosti sa komerčné banky rozdeľujú na univerzálne a špecializované. Univerzálne banky vykonávajú všetky funkcie klasického, investičného a hypotekárneho bankovníctva. Poskytujú všetky typy produktov a vykonávajú operácie bez legislatívnych obmedzení. Práve univerzálne banky majú rozhodujúce postavenie na trhu. Špecializované banky sa zameriavajú len na určité druhy produktov alebo na určité skupiny klientov. Najviac sa vyskytujú tieto typy špecializovaných bánk: investičné, hypotekárne, komunálne, záručné, akceptačné a eskontné banky. Komerčné bankovníctvo sa neustále mení a vyvíja v dôsledku veľkej konkurencie zo strany veľkých nebankových subjektov finančného trhu. Banky sa nezameriavajú len na úverovú aktivitu ale aj na mnohé ďalšie špecializované činnosti ako napr. faktoring, forfaiting, lízingové operácie, obchody s cennými papiermi atď. (Tkáčová, D. a kol., 2017, s. 19)

Tabuľka 1 Výhody a nevýhody univerzálnych a špecializovaných bánk

	Výhody	Nevýhody
Univerzálne banky	<ul style="list-style-type: none"> • väčšia ekonomická sila • ekonomické dôvody zabrániť krachu banky • úspory z rozsahu a zo sortimentu • diverzifikácia rizika portfólia	<ul style="list-style-type: none"> • viac nákladné • náročnejšie vnútorné riadenie a kontrola • riziko krachu veľkej banky
Špecializované banky	<ul style="list-style-type: none"> • kvalitnejšie služby v oblasti	<ul style="list-style-type: none"> • nevýhoda v úzkej oblasti

	špecializácie <ul style="list-style-type: none"> • nižšie náklady • menej pobočiek ako univerzálne banky 	špecializácie <ul style="list-style-type: none"> • menšia konkurencieschopnosť • koncentrácia rizika
--	--	--

Zdroj: (Sivák, R. a kol., 2019, s. 132)

1.2. Operácie s cennými papiermi

Obchodovanie s cennými papiermi sa môže uskutočňovať na účet banky, v prípade, že banka vystupuje ako diler, alebo na účet klienta, ak banka vystupuje ako broker. Medzi operácie s cennými papiermi zaraďujeme:

- operácie na primárnych trhoch (emisie cenných papierov),
- operácie na sekundárnych trhoch (obchodovanie s cennými papiermi),
- depozitné operácie (depotné operácie),
- požičiavanie cenných papierov.

Operácie na primárnych kapitálových trhoch umožňujú priamu premenu peňažných prostriedkov na investície výmenou voľných finančných zdrojov za novo emitované cenné papiere. Tieto cenné papiere sú finančným záväzkom príjemcu peňažných prostriedkov a na druhej strane predstavujú nárok investora na plnenie finančného záväzku.

Operácie s cennými papiermi na sekundárnych trhoch zahŕňajú operácie pod cudzím menom na účet klienta (mandátna zmluva) alebo pod vlastným menom na účet klienta (komisionárska zmluva). V oboch znáša riziko klient a banka dostáva províziu. (Tkáčová, D. a kol., 2017, s. 281-282)

Banka často vystupuje v úlohe depozitára investičných fondov. V oblasti kolektívneho investovania musí mať každý fond depozitára a týmto depozitárom môže byť len banka. Depozitár vedie účty spoločnostiam v oblasti kolektívneho investovania a dohliada na činnosť daného fondu a skúma či sú jeho operácie v súlade so zákonom. Ak depozitár identifikuje porušenie predpísaných pravidiel, je povinný túto skutočnosť oznámiť regulátorovi. Banky pomerne často vystupujú v úlohe depozitárov svojich vlastných fondov, čo spochybňuje ich veľkú úlohu v pozícii depozitára. (Tkáčová, D. a kol., 2017, s. 283)

1.3. Fondy kolektívneho investovania

Na finančných trhoch existuje množstvo rôzne orientovaných fondov kolektívneho investovania, ktoré sa dajú na základe investičných stratégií a predmetného zloženia ich investičného portfólia členiť na:

- fondy akciové,
- fondy indexové,
- fondy peňažného trhu,
- fondy dlhodobých dlhopisov,
- fondy reálnych aktív,
- fondy derivátové,
- fondy fondov,
- ďalšie druhy fondov. (Rejnuš, O., 2012, s. 299)

1.3.1. Fondy akciové

Akciové fondy sú všeobecne označované ako rizikové, pretože ich výkonnosť závisí od vývoja trhovej ceny jednotlivých akcií obsiahnutých v jej portfóliu. Tieto akcie majú tendenciu byť pomerne volatilné. Ich trhovú hodnotu je ovplyvňovaná od vývoja celého akciového trhu a predovšetkým od hospodárskych výsledkov daných podnikov.

Z hľadiska rizikovosti nakupovaných akcií sa akciové fondy delia na:

- fondy investujúce do tzv. „blue chips“ akcií,
- fondy investujúce do akcií stredne veľkých podnikov,
- fondy investujúce do akcií malých podnikov.

Z hľadiska zamerania podnikateľských činností spoločností, ktorých akcie sú obsiahnuté v portfóliu delíme akciové fondy na:

- univerzálne fondy,
- odvetvové fondy. (Rejnuš, O., 2012, s. 299)

1.3.2. Fondy indexové

Indexové fondy sa vyznačujú pomerne vysokou transparentnosťou. Ich aktíva sú často usporiadané podľa zloženia vybraných najvýznamnejších burzových indexov. Indexové fondy sú obvykle dlhodobo držané bez ohľadu na aktuálny vývoj na kapitálovom trhu. (Rejnuš, O., 2012, s. 301)

1.3.3. *Fondy peňažného trhu*

Považujeme ich za najbezpečnejšie fondy kolektívneho investovania, kvôli tomu, že ich investície smerujú do krátkodobých, najlikvidnejších a najmenej rizikových dlhopisových inštrumentov peňažného trhu. Ide predovšetkým o štátne pokladničné poukážky. Kvôli veľmi nízkemu riziku tejto investície je aj očakávaný výnos pomerne nízky. (Rejnuš, O., 2012, s. 300)

1.3.4. *Fondy dlhodobých dlhopisov*

Fondy dlhodobých dlhopisov (obligácie) sú taktiež považované za pomerne bezpečné, záleží to však od konkrétnej skladby ich portfólia. Najväčšiu rolu hrá to, kto je emitentom nimi nakupovaných obligácií, resp. či v ich portfóliách prevládajú menej volatilné obligácie s variabilným úročením alebo fixne úročené obligácie.

Na základe toho, kto je emitentom nakupovaných obligácií rozlišujeme fondy dlhodobých dlhopisov:

- fondy štátnych obligácií,
- fondy komunálnych obligácií,
- fondy bankových obligácií,
- fondy korporáčnych obligácií. (Rejnuš, O., 2012, s. 300)

1.3.5. *Fondy reálnych aktív*

Investičným zameraním týchto fondov sú reálne investície napr. do nehnuteľností, komodít, umeleckých predmetov atď. Týmto fondom sa obvykle veľmi dobre darí v dobách vysokej inflácie a taktiež vzbudzujú veľký záujem medzi investormi v dobách neistoty a zvýšenej volatility na finančných trhoch. (Rejnuš, O., 2012, s. 301)

1.3.6. *Fondy derivátové*

Derivátové fondy sa všeobecne považujú za pomerne rizikovú investíciu. Investujú do rôznych typov komoditných či finančných derivátov, predovšetkým však do inštrumentov obchodovaných na burze typu futures a opcií. Pri týchto typoch investícií sa často využíva aj tzv. pákový efekt. (Rejnuš, O., 2012, s. 301)

1.3.7. *Fondy fondov*

Tento druh fondov investuje do akcií iných investičných fondov. Pri tomto type investície však musíme rátať s vyššími, v nejakých prípadoch aj niekoľkonásobnými poplatkami, ktoré si za správu účtujú všetci správcovia fondov, cez ktorých prejdú dosiahnuté výnosy. (Rejnuš, O., 2012, s. 301)

1.4. **Garančný fond investícií**

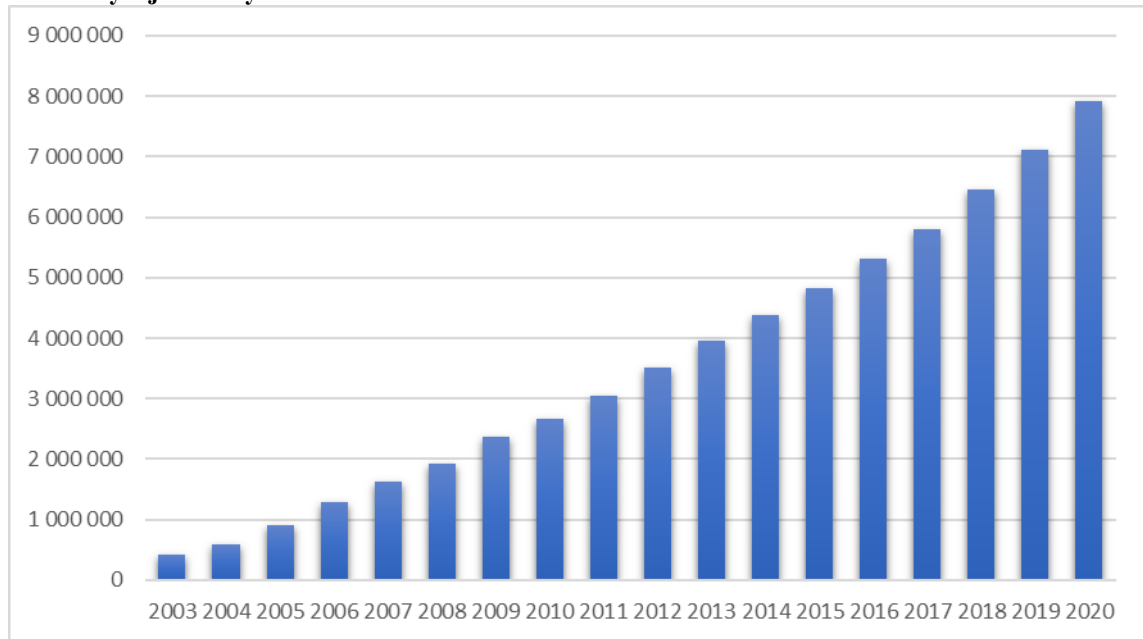
Garančný fond investícií je právnická osoba zriadená zákonom č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o cenných papieroch). Svoju činnosť začal vykonávať v novembri 2002. Garančný fond investícií zhromažďuje peňažné príspevky obchodníkov s cennými papiermi a pobočiek zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, správcovských spoločností a pobočiek zahraničných správcovských spoločností na poskytovanie náhrad za nedostupný klientsky majetok prijatým osobami zúčastnenými na ochrane klientov na vykonanie investičnej služby.

Garančný fond investícií spolu s Fondom ochrany vkladov tvorí komplexný systém ochrany klienta pri investovaní či už na peňažnom alebo kapitálovom trhu. Dohľad nad týmto fondom vykonáva Národná banka Slovenska.

Náhrada za chránený klientsky majetok sa poskytuje vo výške 100 % nedostupného klientskeho majetku ku dňu, v ktorom sa klientsky majetok stal nedostupným podľa § 82 ods. 1 zákona o cenných papieroch, maximálne však do výšky 50 000 eur.

Garančný fond investícií nechráni klientov pred stratou vložených finančných prostriedkov do investičných nástrojov z dôvodu ich nepriaznivého vývoja a straty hodnoty. Úpadok emitenta cenného papiera alebo zmena jeho kurzu nie je legitímnym dôvodom na výplatu z Garančného fondu investícií, keďže sa klientsky majetok nestal nedostupným, ale len stratil na svojej hodnote. (Dostupné na: <https://www.garancnyfond.sk/>)

Graf 1 Vývoj hodnoty Garančného fondu investícií

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov Garančného fondu investícií

Ako môžeme vidieť v tomto grafe, hodnota Garančného fondu investícií dosahovala v roku 2020 len necelých 8 miliónov eur, čo by takmer s istotou ani zďaleka nestačilo na odškodnenie všetkých klientov v prípade potreby.

1.5. MiFID

MiFID (Markets in Financial Instruments Directive) je európska smernica, ktorá upravuje obchodovanie na trhoch s finančnými nástrojmi, vrátane poskytovania investičných služieb vo vzťahu k finančným nástrojom, ktorá okrem iného posilňuje ochranu klientov.

MiFID smernica je na Slovensku implementovaná do zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách.

Hlavné ciele MiFID-u sú:

- vytvoriť rovnaké podmienky pre investičné služby vo všetkých členských štátoch EÚ,
- zvýšiť ochranu klientov – investorov
- zvýšiť trhovú transparentnosť,
- vytvoriť efektívnejší kapitálový trh.

(Dostupné na:

https://www.csob.sk/documents/11005/416075/Mifid_Vseobecne_informacie.pdf)

Hlavné prínosy MiFID-u pre klienta sú:

- zvýšenie ochrany a informovanosti malých klientov (najmä neprofesionálnych),
- zvýšenie konkurencie medzi poskytovateľmi investičných služieb v rámci európskeho priestoru vedie k zlepšeniu kvality a ceny služby pre klienta,
- zvýšenie konkurencie medzi jednotlivými organizátormi trhu (najmä burzy) opäť vedie k zlepšeniu kvality a ceny služby pre klienta.

(Dostupné na: <https://www.tatrabanka.sk/sk/business/financne-trhy/mifid/>)

MiFID kategorizuje klientov do troch skupín na základe ich znalostí, skúseností a v prípade právnických osôb aj podľa typu a veľkosti spoločnosti:

- a) Oprávnená protistrana – sem spadajú obchodní partneri, ktorí sa zo zákona považujú za dostatočne skúsených a veľkých na obchodovanie na finančných trhoch, teda nepotrebujú dodatočnú ochranu. Patria sem napr. banky, poisťovne, správcovia fondov, investičné spoločnosti, centrálné banky, dôchodkové fondy, vlády štátov, nadnárodné organizácie atď. Každá oprávnená protistrana je oboznámená so svojou kategorizáciou a musí s ňou vyjadriť súhlas. Oprávnená protistrana môže obchodovať so všetkými produktmi finančných trhov aj bez vyplňania testu vhodnosti.
- b) Profesionálny klient – do tejto kategórie spadajú klienti, ktorí majú odborné znalosti a poznatky na uskutočňovanie vlastných rozhodnutí o investíciách a na riadne posudzovanie rizík, ktoré sú s investíciami spojené (napr. veľké nadnárodné spoločnosti, obchodníci s cennými papiermi).
- c) Neprofesionálny klient – táto kategória zahŕňa všetkých ostatných bežných klientov, ktorí nespĺňajú podmienky pre profesionálneho klienta alebo oprávnenú protistranu (väčšinou fyzické osoby alebo živnostníci).

Jednotlivé kategórie klientov majú legislatívne presne definovaný prístup zo strany finančnej inštitúcie. Každá z týchto kategórií klientov má nárok aj na odlišný stupeň ochrany, pričom oprávnené protistrany používajú najnižšiu mieru ochrany investora a neprofesionálni klienti požívajú najvyššiu ochranu. Ochrana je zameraná predovšetkým na poskytnutie vhodného produktu pre každú kategóriu investora, čo je zabezpečené vyhodnotením tzv. testu vhodnosti vyplneného klientom.

(Dostupné na:

https://www.csob.sk/documents/11005/416075/Mifid_Vseobecne_informacie.pdf)

Produkty a služby, ktoré spadajú pod MiFID:

a) Produkty:

- podielové fondy,
- akcie,
- dlhopisy,
- nástroje peňažného trhu,
- opcie, forwardy, swapy,
- zmenky,
- kryté dlhopisy,
- hypotekárne záložné listy,
- a iné deriváty.

b) Investičné služby:

- prijatie a postúpenie pokynu klienta týkajúceho finančných nástrojov,
- investičné poradenstvo,
- riadenie klientovho portfólia,
- vykonanie pokynu klienta na jeho účet.

(Dostupné na:

https://www.csob.sk/documents/11005/416075/Mifid_Vseobecne_informacie.pdf)

V roku 2018 bola implementovaná rozširujúca verzia smernice MiFID 2. Regulácia investičných služieb a aktivít MiFID II bola prijatá ako reakcia na finančnú krízu s cieľom zvýšiť ochranu investorov a zabezpečiť väčšiu transparentnosť obchodovania. Jej hlavným cieľom je posilnenie už existujúceho právneho rámca a zavedenie jednotného európskeho súboru pravidiel týkajúcich sa investičných služieb a

investičných činností spolu s vedľajšími investičnými službami. MiFID II rozširuje okruh finančných nástrojov a zohľadňuje technický pokrok v rámci investičného obchodovania. (Dostupné na: <https://nbs.sk/>)

1.6. Faktory ovplyvňujúce investičné rozhodovanie investora

Výnos, likvidita a riziko tvoria tzv. magický trojuholník investovania. Potenciálny investor musí vziať tieto faktory do úvahy pri výbere ideálnej investičnej príležitosti podľa jeho subjektívnych preferencií akými sú predstava o výške výnosu, jeho vzťah voči riziku (stupeň averzie voči riziku) alebo požadovaná likvidita. Ideálna predstava investora je maximálny výnos, vysoká likvidita a minimálne riziko. To však nie je reálne, keďže naklonenie sa k jednej strane magického trojuholníka investovania znamená zhoršenie podmienok pre zvyšné strany. V praxi to funguje tak, že čím väčší výnos chceme dosiahnuť, tak tým vyššie riziko musíme podstúpiť a naopak čím nižšie riziko sme ochotní podstúpiť tak tým nižší výnos môžeme očakávať z našej investície. Kombinácia týchto troch faktorov je subjektívna, preto neexistuje nič ako všeobecne ideálna investícia.

Pre správne rozhodovania spotrebiteľa na finančnom trhu sú nesmierne dôležité aspoň základné vedomosti o finančných trhoch, dostupných finančných aktívach, investičných nástrojoch ponúkaných, či už bankovými alebo nebankovými subjektmi, rizikách spojených s investovaním, o vplyve inflácie na ich úspory a investície, princípe zloženého úročenia, magickom trojuholníku investovania atď. Bez týchto vedomostí a vedomostí o tom, do čoho investujeme a rizikách danej investície sa investovanie stáva hazardom. Trhová ekonomika a globalizácia zabezpečuje spotrebiteľom čoraz viac možností a väčší výber investičných produktov, nástrojov na tvorbu finančných rezerv alebo aj sporenia na dôchodok. Aj preto je pre spotrebiteľa na finančnom trhu dôležité neustále sa vzdelávať a informovať o vývoji finančných trhov, produktov a nových možnostiach a neostať zaseknutý na zastaralých produktoch akými sú napr. vkladné knižky. (Litwin – Sapir, 2009, s. 397 – 406)

1.6.1. Výnos

Za výnos považujeme všetky príjmy plynúce z investície. Výnos môžeme považovať aj ako odmenu pre investora za podstúpenie investičného rizika a odloženie spotreby voľných finančných prostriedkov. Investor sa snaží dosiahnuť čo najvyšší

výnos pri stanovenej miere rizika a likvidity. Výnos z investícií môže byť pravidelný v podobe dividend či úrokov alebo kapitálový, ktorý predstavuje rozdiel medzi kúpnu a predajnou cenou.

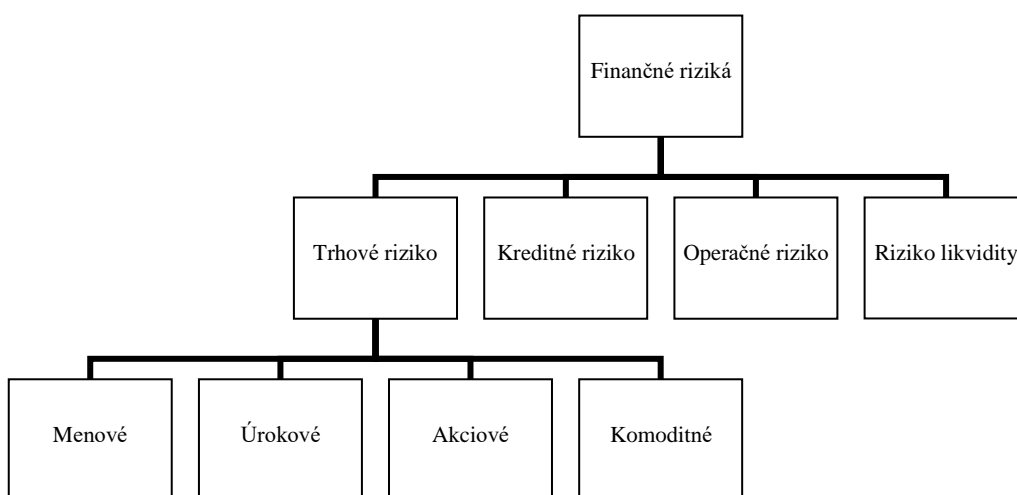
1.6.2. Likvidita

Likvidita je rýchlosť, s akou sme schopní premeniť naše investície naspäť na hotové peniaze. Ak chce mať investor istotu, že bude mať investované prostriedky dostupné v čo najkratšom časovom horizonte, bude voliť investície s čo najvyššou likviditou. Za najlikvidnejšie investície sa považujú inštrumenty peňažného trhu (najmä akcie) a naopak medzi najmenej likvidné zaradujeme nehnuteľnosti. Investor by nemal mať všetky prostriedky investované v nelikvidných aktívach v prípade náhlej potreby finančných zdrojov. Vždy by sme si mali nechávať určitú rezervu buď v peňažných prostriedkoch alebo vo vysoko likvidných aktívach.

1.6.3. Riziko

Pod rizikom si môžeme predstaviť akúsi mieru neistoty, ktorú so sebou investícia prináša. Môže to byť napríklad strata vložených finančných prostriedkov do investície alebo nenaplnenie očakávaných výnosov investície. Je neodmysliteľnou súčasťou každej investície.

Schéma 1 Základné delenie finančných rizík

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.7. Peniaze a finančná gramotnosť

Peniaze sú najdôležitejšou ekonomickou kategóriou. Medzi odborníkmi súčasnej ekonomickej teórie prevláda názor, že peniaze v ekonomike plnia nasledujúce funkcie: sú prostriedkom výmeny vo vzťahu k statkom a službám, t. j. majú úlohu tzv. transakčných peňazí, sú zúčtovacím prostriedkom a depozitným prostriedkom, inak povedané sú uchovávateľom hodnoty počas nadmernej likvidity ekonomických subjektov. (Bélas, J., 2008, s. 16)

V. Gonda (2007) uvádza, že peniaze plnia v trhovej ekonomike 3 funkcie: prostriedok výmeny, zúčtovacia jednotka a uchovávateľ hodnoty. Vo funkcii výmenného prostriedku peniaze sprostredkujú obeh tovarov, uľahčujú výmenu tovarov a služieb. Funkcia peňazí ako zúčtovacej jednotky je spojená s ich schopnosťou byť mierou hodnoty (ocenenia) celej masy tovarov a služieb. Peniaze vo funkcii uchovávateľa hodnoty umožňujú prenášať hodnotu do budúcich nákupov tovarov a služieb alebo akumulácie (premeny peňazí na kapitál).

Peniaze možno vnímať vo viacdimeziálnom procese. Nepochybne sú dôležitou ekonomickou kategóriou, v ekonomickej oblasti vznikli a neustále v nej aj pôsobia. Okrem toho sú zároveň aj psychologickou a sociálnou kategóriou. Pôsobia v celej spoločnosti a ovplyvňujú život všetkých jednotlivcov.

Do psychologickkej kategórie ich zaraďujeme v súvislosti s predstavami, túžbami, motiváciou, ktoré ovplyvňujú konanie a správanie jednotlivca v spoločnosti. Predstava vlastníctva veľkého množstva peňazí a ich spotreba na subjektívne účely a žitie tzv. vysnívaného života vo veľkej miere ovplyvňuje správanie jednotlivca, jeho psychické vlastnosti či postoj k využívaniu finančných produktov a služieb. Enormná túžba po finančnom bohatstve dokáže zmeniť osobnosť jednotlivca a jeho vzťah k ľudským hodnotám. Finančné inštitúcie využívajú tieto psychologické aspekty peňazí vo svoj prospech, za účelom dosiahnutia väčších predajov finančných produktov a služieb a tým pádom aj väčšieho zisku danej spoločnosti.

Sociálny aspekt peňazí spôsobuje odhaľovanie ľudskej slabosti a slabosti spoločenských štruktúr, ktoré spolu vytvárajú. Moc peňazí pôsobí len v spoločenskom prostredí, v izolovanom prostredí je ich vplyv na zmýšľanie a konanie jednotlivca minimálny. (Bélas, J., 2008, s. 17)

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné

zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Preto sa považuje za jednu zo základných životných zručností. Týka sa každého jednotlivca a tým pádom celej spoločnosti. Finančná gramotnosť je považovaná za základnú predispozíciu ochrany spotrebiteľa na finančnom trhu. Finančná gramotnosť obyvateľov Slovenskej republiky je pomerne nízka. Prieskum z roku 2015 ukázal, že základnými znalosťami disponovalo len 48 % dospelaj populácie. S týmto výsledkom sa zaraďujeme medzi priemerných, resp. mierne podpriemerných finančne gramotných spotrebiteľov v Európskej únii.

(Dostupné na: <https://www.fininfo.sk/>)

1.8. Výhľady bankových investičných služieb do budúcnosti

Medzi najbežnejšie a najvyužívanejšie bankové investičné služby patria predovšetkým podielové fondy. To by sa nemalo zmeniť ani v najbližšej budúcnosti v horizonte niekoľkých rokov, pretože zatiaľ neexistuje investičný produkt, ktorý by ich mohol plnohodnotne nahradiť. Pravdepodobne sa bude postupom času len meniť dané zloženie podielových fondov a akcií spoločností, ktoré sa v podielových fondoch nachádzajú. Budú sa zameriavať najmä na vedu a výskum nových technológií ako napr. v oblasti robotiky, automatizácie, umelej inteligencie, virtuálnej reality, blockchain technológií, internetovej bezpečnosti, solárnej infraštruktúry, čistej a obnoviteľnej energii atď. Predstavu o tom ako by mohli vyzerat' podielové fondy alebo všeobecne bankové investičné služby v budúcnosti nám zobrazujú už súčasné pokusy o prepojenie investičných produktov s umelou inteligenciou. Začalo to na burzách s kryptomenami, kde bol vytvorený tzv. trading bot, ktorý jednoducho mohol obchodovať za vás. Na základe dát o momentálnej situácii na trhu, podielu otvorených long pozícií (nákup) a short pozícií (predaj) a vývoja ceny danej kryptomeny v minulosti otváral alebo zatváral pozície na nákup alebo predaj. Netrvalo dlho a umelú inteligenciu začali využívať aj rôzne iné bankové či nebankové subjekty. Dokonca aj na Slovensku už existuje podielový fond, ktorý využíva umelú inteligenciu a ponúka ho Slovenská sporiteľňa. Je to prvý fond svojho druhu v bankovom systéme Slovenskej republiky.

2. Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

Hlavným cieľom záverečnej práce je zhodnotenie bankových investičných služieb a ich vplyvu na finančnú gramotnosť obyvateľstva. Naše čiastkové ciele, ktoré nadväzovali na hlavný cieľ práce boli nasledujúce: zistenie konkrétnych dôvodov, prečo respondenti využívajú alebo naopak nevyužívajú bankové investičné služby a spokojnosť respondentov s bankovými investičnými službami. Ďalším čiastkovým cieľom boli otázky zamerané na finančnú gramotnosť respondentov ako napr. ich správanie pri poklese hodnoty investícií, či si robia nejaký vlastný prieskum a zber informácií z viacerých zdrojov o danej investícii predtým ako investujú. Ďalej sme zisťovali koľko percent príjmu investujú, do čoho konkrétne investujú, akým sú typom investora, aký je ich investičný horizont, či sú v zisku alebo v strate a mnohé ďalšie.

Údaje o výkonnosti jednotlivých bankových investičných produktov sme získali z oficiálnych webových stránok Tatra banky a Slovenskej sporiteľne. Zaoberali sme sa konkrétnou ponukou bankových investičných produktov daných bánk a ich porovnaním v ukazovateľoch ako napr. výnosnosť, volatilita, výška poplatkov, riziko spojené s investíciou, minimálna doba investovania. Využívali sme pritom popisné charakteristiky ako aritmetický priemer, modus alebo minimálna a maximálna hodnota.

Ostatné údaje sme získali z dotazníkového prieskumu, ktorý sme neskôr analyzovali a vyhodnotili. Dotazník bol vytvorený v programe Microsoft Forms a bol anonymný. Celkovo obsahoval 25 otázok. Našimi respondentmi boli prevažne študenti Ekonomickej univerzity v Bratislave. Odpovede z dotazníka sme sa snažili vizuálne zobrazit' v grafoch a tabuľkách pre lepšiu prehľadnosť.

3. Výsledky práce a diskusia

V tejto časti sme sa najprv zaoberali ponukou a špecifikami bankových investičných služieb ponúkaných Tatra bankou a Slovenskou sporiteľňou. Tieto dve banky sme vybrali kvôli tomu, že sú najvyužívanejšími spomedzi všetkých bánk na Slovensku na základe dát z nášho dotazníkového prieskumu. V ďalšej podkapitole sme zdôraznili vplyv inflácie na naše investície. Na záver sme sa zaoberali analyzovaním získaných dát z nášho dotazníkového prieskumu.

3.1. Banky s oprávnením na poskytovanie investičných služieb

Momentálne sa na území Slovenskej republiky nachádza 25 bánk a pobočiek zahraničných bánk, no nie každá z nich má oprávnenie na poskytovanie investičných služieb, ktoré udeľuje Národná banka Slovenska. Z 25 bánk pôsobiacich na slovenskom trhu má 15 bánk oprávnenie na poskytovanie investičných služieb. Obyvatelia Slovenskej republiky tak majú pomerne veľký výber bánk, v ktorých môžu využiť investičné služby. To vytvára konkurenčné prostredie na bankovom trhu a podnecuje banky medzi sebou súperiť o klientov a vytvárať pre nich čo najlepšie podmienky. Ľudia majú tendenciu investovať v tých bankách, v ktorých majú založený bežný účet alebo, s ktorými v minulosti už spolupracovali napr. pri čerpaní úveru alebo hypotéky. Preto je pre banky veľmi dôležité udržiavanie si svojich súčasných klientov a zároveň prilákanie čo najviac nových klientov.

Zoznam bánk s povolením na poskytovanie investičných služieb:

- 365.bank, a. s.
- Československá obchodná banka, a. s.
- Prima banka Slovenska, a. s.
- Privatbanka, a. s.
- Slovenská sporiteľňa, a. s.
- Tatra banka, a. s.
- Všeobecná úverová banka, a. s.
- Citibank Europe plc, pobočka zahraničnej banky
- Fio banka, a. s., pobočka zahraničnej banky
- J&T BANKA, a. s., pobočka zahraničnej banky
- Komerční banka, a. s., pobočka zahraničnej banky
- mBank S. A., pobočka zahraničnej banky

- Oberbank AG pobočka zahraničnej banky
- Raiffeisen Bank International AG Slovak Branch, pobočka zahraničnej banky
- UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., pobočka zahraničnej banky
(Dostupné na: <https://subjekty.nbs.sk/?c=933>)

3.2. Ponuka bankových investičných služieb v Tatra banke, a. s.

Hlavným investičným nástrojom Tatra banky sú podielové fondy. Tatra banka rozdeľuje svoju ponuku investičných podielových fondov do 4 kategórií:

- a) Prvou kategóriou sú defenzívne fondy, pri ktorých je stabilita investície dôležitejšia ako výnos. Momentálne sa ich výnosový potenciál pohybuje v rozmedzí 1,4 až 2,4 % ročne. Pri najnovšom defenzívnom fonde s názvom Zaistený fond^{TB} 2026, ktorý vznikol v marci 2023 je to 3 až 5 % ročne.
- b) Druhou kategóriou sú konzervatívne fondy. V týchto fondoch má peniaze najviac klientov Tatra banky a sú akousi bránou do sveta investovania, keďže ponúkajú menej rizikový podiel rizika a výnosnosti pre začínajúcich, či menej skúsených investorov. Ich očakávaný ročný výnos sa pohybuje medzi 2,4 až 3,4 % ročne.
- c) Treťou kategóriou ponúkaných podielových fondov sú vyvážené fondy. Sú určené predovšetkým pre klientov, ktorí sú ochotní viac zariskovať a psychicky zvládať väčšie kolísanie hodnoty investície, tzv. volatilitu. Očakávaný ročný výnos pri tomto type fondov je medzi 3,8 až 4,8 % ročne.
- d) Štvrtou a poslednou kategóriou ponúkaných podielových fondov sú dynamické fondy. Tento typ fondov je najrizikovejší z pomedzi celej ponuky. Je určený pre tých investorov, ktorí chcú zarobiť čo najviac a sú kvôli tomu ochotní podstúpiť aj vysoké riziko a vysoké kolísanie hodnoty investície. Očakávaný ročný výnos sa pohybuje medzi 5,7 až 8,7 % ročne.

Tabuľka 2 Porovnanie vybraných podielových fondov ponúkaných v Tatra banke

Názov fondu	Veľkosť fondu v €	Výkonnosť za posledných 5 rokov	Výkonnosť p. a. za posledných 5 rokov	Min. doba investovania v rokoch	Súhrnný ukazovateľ rizika	Poplatok za správu fondu p.a.
Defenzívne fondy						
Zaistený fond ^{TB} 2026	1,3 mil.	–	–	3	2/7	0,81 %
Dlhopisový fond ^{TB}	223,7 mil.	- 6,15 %	- 1,26 %	3	2/7	0,35 %
Konzervatívne fondy						
Fond pre modrú planétu ^{TB}	87,8 mil.	- 4,26 %	- 1,08 %	5	2/7	0,73 %
Balanced fond ^{TB}	172 mil.	0,26 %	0,05 %	5	2/7	0,81 %
Premium Harmonic ^{TB}	126,9 mil.	- 3,41 %	- 0,69 %	5	2/7	0,81%
Smart fond ^{TB}	158,2 mil.	- 8,01 %	- 1,66 %	5	2/7	0,81 %
Realitný fond ^{TB}	371,4 mil.	19,11 %	3,56 %	5	2/7	1,23 %
Vyvážené fondy						
Fond pre modrú planétu ^{TB}	58,5 mil.	2,61 %	0,64 %	8	3/7	0,98 %
Dynamic Balanced fond ^{TB}	52,5 mil.	2,74 %	0,54 %	7	3/7	0,91 %
Premium Strategic ^{TB}	54,2 mil.	0,44 %	0,09 %	7	3/7	0,91 %
Dynamické fondy						
Fond pre modrú planétu ^{TB}	19,7 mil.	8,13 %	1,97 %	10	3/7	1,23 %
Globálny akciový fond ^{TB}	89,9 mil.	10,92 %	3,37 %	12	4/7	0,95 %
Americký akciový fond ^{TB}	116,3 mil.	62,87 %	10,24 %	10	5/7	1,1 %

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov Tatra banky

V tabuľke sa nenachádzajú všetky fondy ponúkané Tatra bankou. Zaistený fond^{TB} 2026 je najnovším produktom investičnej ponuky Tatra banky, ktorý vznikol 20. marca 2023, preto nemá uvedené údaje o výkonnosti. Taktiež fondy, ktoré sú mladšie ako 5 rokov majú v stĺpci „Výkonnosť za posledných 5 rokov“ uvedený údaj o výkonnosti odo dňa ich vzniku. Veľkosť fondu predstavuje celkovú hodnotu investícií vo fonde. Minimálna doba investovania v rokoch nám hovorí ako dlho by sme minimálne mali nechať naše peniaze pracovať vo fondoch. Všeobecne platí, že čím dlhšie, tým lepšie. Súhrnný ukazovateľ rizika bol vytvorený pre väčšiu prehľadnosť

a lepšie porovnanie rizikovosti fondov pre potenciálnych investorov. Pohybuje sa na škále od 1 po 7, pričom platí, že čím bližšie sa blíži k 7, tak tým je vyšší očakávaný výnos ale aj miera kolísania hodnoty investície. Poplatok za správu fondu je výška ročného poplatku, ktorý sa priebežne sťahuje z majetku fondu na jeho správu.

Najvyššiu hodnotu investícií vo fonde má Realitný fond^{TB} s hodnotou 371,4 milióna eur. Tomuto fondu sa pomerne slušne darí, keďže za posledných 5 rokov zaznamenal nárast 19,11 % a za posledných 10 rokov je to až 33,19 %. Na druhú stranu sa zaraďuje medzi fondy s najvyššími poplatkami za správu fondov a to konkrétne 1,23 % ročne. Realitný fond^{TB} investuje do vybraných slovenských realitných aktív a to priamou formou do nehnuteľností alebo nepriamo prostredníctvom investícií do cenných papierov emitovaných subjektami prepojenými s trhom nehnuteľností. Zameriava sa najmä sa kancelárske, administratívne, obchodné a logistické priestory. Výnosy získava z nájomov nehnuteľností, ako aj z nárastu hodnoty nehnuteľností vo fonde. Investície do nehnuteľností slúžia aj ako ochrana na zachovanie hodnoty v čase inflácie, predovšetkým z dôvodu naviazania ceny nájomov z nehnuteľností vo fonde na infláciu. Tento fond je vhodným nástrojom na rozloženie rizika, pretože realitné investície presne nekopírujú vývoj na akciových a dlhopisových trhoch. (Dostupné na: <https://www.tatrabanka.sk/sk/tam/podielove-fondy/ponuka-fondov/#0>)

Zaujímavý je fakt, že takmer všetky defenzívne a konzervatívne fondy, ktoré sa považujú za menej rizikové sú v strate v oboch ukazovateľoch výkonnosti. Naopak viac rizikové vyvážené a dynamické fondy sú všetky v profíte v oboch ukazovateľoch.

Ďalší zaujímavý fakt je ten, že takmer žiadny z týchto fondov nestačí ani na pokrytie inflácie, keďže medziročné percentuálne výnosy sú nižšie ako inflácia. Takže stále dochádza k znehodnocovaniu peňazí a znižovaniu ich kúpnej sily.

Americký akciový fond^{TB} je na tom ďaleko najlepšie zo všetkých ponúkaných investičných fondov. Za posledných 5 rokov dosiahli jeho výnosy výšku až 62,87 % a za posledných 10 rokov je to až 197,26 %. Najviac sa mu darilo v roku 2021. Vtedy dosiahol medziročný nárast až 34,68 %. To je číslo, za ktoré by sa nemuseli hanbiť ani rôzne kryptomeny, ktoré sa v posledných rokoch dostávajú do popredia najmä medzi mladými investormi. Americký akciový fond^{TB} ako zberný fond investuje do hlavného fondu Raiffeisen-Nachhaltigkeit-USAktien, ktorý investuje do akcií spoločensky zodpovedných amerických spoločností, ktorým záleží na nasledovných oblastiach: zmiernenie klimatických zmien, udržateľné využívanie energie, optimalizácia využitia materiálov, šetrenie vodou, zabezpečenie zdravia atď.

Akciové investície spravidla dosahujú vyššie výnosy ako peňažné a dlhopisové investície. Fond neinvestuje do sektorov, akými sú americký zbrojný priemysel alebo genetické inžinierstvo plodín, ani do akcií spoločností, ktoré nejakým spôsobom porušujú pracovné alebo ľudské práva a podobne. (Dostupné na: <https://www.tatrabanka.sk/sk/tam/podielove-fondy/ponuka-fondov/#0>)

Naopak najhoršiu výkonnosť z pomedzi vyššie menovaných fondov má Smart fond^{TB}. Výkonnosť tohto fondu za posledných 5 rokov je v mínusových číslach a to konkrétne - 8,01 %. Za posledných 10 rokov je to - 3,8 %. Smart fond^{TB} je prvým fondom na Slovensku, ktorý využíva umelú inteligenciu. Investičná stratégia využíva počítačový algoritmus, ktorý na základe dát dáva signály, kedy nakupovať a predávať akcie. Táto inovatívna stratégia fondu je nastavená tak, že sa peniaze investujú do tých zložiek, ktoré rastú a odpredáva tie, ktoré klesajú a opäťovne ich nakupuje pri obnovení rastu. Osobne sa s touto stratégiou vôbec nestotožňujem a podľa dát očividne ani nie je úspešná. Fond investuje do akcií spoločností podnikajúcich v oblasti robotiky, automatizácie, solárnej infraštruktúry, čistej energie, internetovej bezpečnosti, alternatívnej reality alebo blockchain technológií.

(Dostupné na: <https://www.tatrabanka.sk/sk/tam/podielove-fondy/ponuka-fondov/#0>)

Tatra banka ponúka aj mnohé ďalšie podielové fondy ako napr. fondy pre inštitucionálnych investorov alebo privátne podielové fondy, no pre potreby tejto bakalárskej práce sme sa zamerali len na tie najvyužívanejšie a najdostupnejšie fondy pre širokú verejnosť. Investovať je možné pravidelne v akejkoľvek sume alebo jednorazovo investovaním väčšej sumy. Okrem fondov Tatra banka ponúka aj možnosť zriadenia a vedenia investičného účtu na nákup a predaj cenných papierov. Tatra banka dokonca ponúka aj starobné dôchodkové sporenie (2. pilier) a doplnkové dôchodkové sporenie (3.pilier)

3.3. Ponuka bankových investičných služieb v Slovenskej sporiteľni

Slovenská sporiteľňa ponúka široký výber podielových fondov pre investorov. Podobne ako Tatra banka ich delí na konzervatívne, vyvážené a dynamické. Ďalej delí svoju ponuku fondov na akciové, dlhopisové, fondy krátkodobých investícií, realitné fondy a zmiešané fondy pre lepšiu orientáciu a ľahší výber pre investorov.

Široká ponuka a prehľadné členenie fondov umožňujú každému vybrať si fond podľa vlastných preferencií a ich vzťahu k riziku a očakávaným výnosom.

Tabuľka 3 Porovnanie vybraných podielových fondov v Slovenskej sporiteľni

Názov fondu	Veľkosť fondu v €	Výkonnosť p. a. za posledných 5 rokov	Min. doba investovania v rokoch	Súhrnný ukazovateľ rizika	Poplatok za správu fondu p.a.
Akciové fondy					
AM SLSP Fond budúcnosti, o.p.f.	125,4 mil.	2,43 %	5	4/7	1,6 %
AM SLSP Fond maximalizovaných výnosov, o.p.f.	596,3 mil.	5,84 %	5	5/7	1,65 %
ERSTE BEST OF AMERICA	70,4 mil.	8,54 %	6	4/7	1,44 %
ERSTE BEST OF EUROPE	50,5 mil.	3,63 %	6	4/7	1,44 %
ERSTE BEST OF WORLD	214,3 mil.	5,57 %	6	4/7	1,44 %
ERSTE RESPONSIBLE STOCK AMERICA	246,8 mil.	12,89 %	6	5/7	1,8 %
ERSTE STOCK EUROPE PROPERTY	33,8 mil.	-2,87 %	6	5/7	1,8 %
ERSTE STOCK TECHNO	362,9 mil.	12,87 %	6	5/7	2,16 %
ERSTE WWF STOCK ENVIROMENT	787,7 mil.	16,67 %	6	5/7	1,8 %
Dlhopisové fondy					
AM SLSP Eurový dlhopisový fond, o.p.f.	79,1 mil.	-2,63 %	3	2/7	0,7 %
ERSTE BOND COMBIRENT	370,9 mil.	-2,43 %	6	3/7	0,5 %
ERSTE BOND DANUBIA	63,4 mil.	-6,81 %	6	3/7	0,72 %
ERSTE BOND DOLLAR	215,5 mil.	2,73 %	6	3/7	0,72 %
ERSTE BOND EM GOVERNMENT	222,3 mil.	-3,18 %	6	3/7	1,2 %

Fondy krátkodobých investícií					
AM SLSP Euro Plus Fond, o.p.f.	92,5 mil.	-0,91 %	2	2/7	0,37 %
ERSTE RESERVE CORPORATE	200,2 mil.	0,05 %	6	2/7	0,32 %
ERSTE RESERVE DOLLAR	16,9 mil.	4,27 %	6	3/7	0,48 %
Realitné fondy					
AM SLSP ERSTE Realitná Renta, o.p.f.	148,6 mil.	0,89 %	5	2/7	1,5 %
Zmiešané fondy					
AM SLSP Aktívne portfólio, o.p.f.	382,9 mil.	0,22 %	4	2/7	1 %
AM SLSP ESG MIX Aktív, o.p.f.	25,7 mil.	0,39 %	4	3/7	1,8 %
AM SLSP ESG MIX Klasik, o.p.f.	49,8 mil.	-0,99 %	4	2/7	0,7 %

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov Slovenskej sporiteľne

V tabuľke sa nenachádzajú všetky fondy ponúkané Slovenskou sporiteľňou. Slovenská sporiteľňa momentálne ponúka celkovo 58 podielových fondov, takže investori majú pestrý výber a každý záujemca by si mal nájsť taký, ktorý spĺňa jeho požiadavky. Na prvý pohľad vidíme, že akciovým fondom v Slovenskej sporiteľni sa darilo oveľa lepšie ako akciovým fondom v Tatra banke. Takmer všetky sú v plusových číslach a niektoré dokonca dosiahli aj dvojciferné medziročné percentuálne výnosy. Celková hodnota investícií vo fondoch je tiež vo väčšine prípadoch o dosť väčšia. Naopak s poplatkami to je horšie najmä čo sa týka akciových fondov. Poplatky za správu fondov sú v Slovenskej sporiteľni výrazne vyššie ako v Tatra banke, pri niektorých fondoch aj dvojnásobne.

Najvyššiu hodnotu investícií vo fonde má ERSTE WWF STOCK ENVIROMENT a to konkrétne 787,7 milióna eur. Pre porovnanie fond s najvyššou hodnotou investícií v Tatra banke má hodnotu 371,4 milióna eur. ERSTE WWF STOCK ENVIRONMENT investuje po celom svete najmä do spoločností v oblasti environmentálnych technológií. Proces výberu cenných papierov je založený na základnej analýze spoločnosti. Veľmi dôležitým faktorom je pri rozhodovaní o investíciách merateľný pozitívny vplyv na životné prostredie alebo spoločnosť. Pri výbere akcií sa spoločnosť zameriava na spoločnosti, v ktorých je jasný prínos a dopad na životné prostredie. Od októbra 2006 spolupracuje Erste Asset Management a

WWF (World Wide Fund for Nature) a spravovanie fondu podporuje environmentálna rada WWF. Spoločnosť Erste Asset Management venuje časť správcovského poplatku. Odvtedy sa tieto prostriedky použili na podporu programov WWF na ochranu vody, životného prostredia a prírody. Tento fond je zároveň aj najvýkonnejší spomedzi všetkých uvedených v tabuľke č. 3. Za posledných 5 rokov dosahuje jeho výkonnosť p.a. 16,67 %. Pre porovnanie najvýkonnejší podielový fond v Tatra banke mal výkonnosť p.a. za posledných 5 rokov 10,24 %. ERSTE WWF STOCK ENVIRONMENT narástol za rok 2020 o neuveriteľných 77,46 %, no v roku 2022 naopak stratil až 18 %. Tento podielový fond je jedným z mála, pri ktorom sa platí aj vstupný poplatok a to až do výšky 4 %.

Najhoršiu výkonnosť má podielový fond ERSTE BOND DANUBIA. Za posledných 5 rokov dosiahla jeho výkonnosť p.a. hodnotu -6,81 %. ERSTE BOND DANUBIA investuje predovšetkým do štátnych dlhopisov východnej a juhovýchodnej Európy, bývalého Sovietskeho zväzu a Turecka. Za rok 2022 zaznamenal tento podielový fond pokles až o 20,67 %. Dlhopisovým fondom sa všeobecne dobre nedarilo a väčšina z nich je v záporných hodnotách. Podobne ako v Tatra banke tak aj v Slovenskej sporiteľni teda platí, že sa viac oplatí investovať do dynamických ukazujúc, že sa im darí výrazne lepšie ako vyváženým a konzervatívnym podielovým fondom.

Slovenská sporiteľňa ako prvá banka na Slovensku začala ponúkať možnosť pravidelného investovania do ETF fondov. ETF (Exchange Traded Fund) je fond obchodovaný na burze, ktorý kopíruje napríklad vývoj indexov, komodít alebo kôš vybraných aktív. Investovanie do ETF fondov je založené na spolupráci so spoločnosťou BlackRock.

Klienti Slovenskej sporiteľne majú taktiež možnosť investovať priamo do akcií pomocou ich aplikácie George. Ponúkajú možnosť priameho nákupu akcií spoločností akými sú napr. Facebook, Apple, Airbus, Adidas a mnohé ďalšie.

Slovenská sporiteľňa ponúka mnohé ďalšie bankové investičné služby akými sú napr. kryté dlhopisy alebo investičné certifikáty. Ďalej ponúkajú aj rôzne formy sporenia ako napr. investičné sporenie, termínované vklady alebo aj sporenia na dôchodok pomocou 2. a 3. piliera.

3.4. Vplyv inflácie na investície

V nasledujúcej tabuľke môžeme vidieť vývoj miery inflácie za posledných 5 rokov. Hodnoty miery inflácie boli potvrdené Štatistickým úradom Slovenskej republiky.

Tabuľka 4 Miera inflácie na Slovensku za posledných 5 rokov

Rok	Miera inflácie
2018	2,5 %
2019	2,7 %
2020	1,9 %
2021	3,2 %
2022	12,8 %

Zdroj: Štatistický úrad SR

Pre investorov to znamená, že ich investície museli dosiahnuť výnosy aspoň v hodnote miery inflácie v danom roku, aby boli vlastne na nule a ich peniaze nestratili kúpnu silu. Ak naše investície boli za daný rok v strate, tak sme stratili peniaze jednak na hodnote investícií a taktiež kvôli inflácii. Ak naše investície dosiahli medziročný výnos, avšak bol nižší ako miera inflácie v danom roku, tak naše peniaze aj tak stratili na hodnote. Jediná možnosť ako ochrániť peniaze pred infláciou je, ak naše investície dosiahnu medziročný výnos vyšší ako miera inflácie. Toto je jeden z hlavných dôvodov prečo by ľudia mali radšej investovať do akciových podielových fondov, lebo pri dlhopisových fondoch výnosy pokrývajú prinajlepšom mieru inflácie ale takmer nikdy reálne nezhodnotia peniaze. V rozmedzí rokov 2018 až 2021 takmer všetky spomínané akciové podielové fondy ponúkané Tatra bankou alebo Slovenskou sporiteľňou dosiahli dostatočne vysoké výnosy aby pokryli infláciu a dosiahli aj zhodnotenie investície po odpočítaní miery inflácie. To sa o dlhopisových podielových fondoch povedať nedá. V roku 2022 dosiahla miera inflácie hodnotu až 12,8 % a tomuto tempu rastu inflácie nestačila ani väčšina akciových podielových fondov.

3.5. Charakteristika vzorky respondentov

Dotazník celkovo obsahoval 25 otázok, pričom prvých 6 bolo zameraných na vyprofilovanie našich respondentov. Zisťovali sme charakteristiky ako pohlavie, vek, rodinný stav, ekonomický status, najvyššie dosiahnuté vzdelanie a aj to či majú deti.

Naším cieľom bolo zistiť, či tieto charakteristiky nejakým spôsobom ovplyvňujú investičné rozhodovanie respondentov.

Náš dotazník vyplnilo 107 respondentov (70 žien a 37 mužov). V dotazníku bola zastúpená každá veková kategória. Prevažne to však boli mladí ľudia vo veku od 19 do 25 rokov (táto veková kategória tvorí až 75,7 % vzorky). Veľké zastúpenie našich respondentov tvoria študenti Ekonomickej univerzity v Bratislave.

Tabuľka 5 Vek respondentov

Vek	Počet	Podiel v %
do 18 rokov	2	1,9
19-25 rokov	81	75,7
26-32 rokov	14	13,1
33-39 rokov	3	2,8
40-46 rokov	3	2,8
47-53 rokov	2	1,9
54 a viac rokov	2	1,9
Spolu	107	100

Zdroj: Vlastné spracovanie

Medzi respondentami bolo takmer dvakrát viac žien ako mužov. Žien bolo presne 70, čo tvorí 65,4 % podiel zo všetkých respondentov. Mužov bolo 37, čo tvorí 34,6 % podiel. Obe pohlavia boli najviac zastúpené vo vekovej kategórii od 19 do 25 rokov.

Tabuľka 6 Pohlavie respondentov

Pohlavie	Počet	Podiel v %
Muž	37	65,4
Žena	70	34,6
Spolu	107	100

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ďalšia otázka bola zameraná na to, či sú naši respondenti ekonomicky aktívni. Ako sme už spomínali, tak prevažnú časť tvorili študenti (75,7 %). Druhou najzastúpenejšou kategóriou boli zamestnanci (20,6 %). Kategórie „dôchodca“ a „nezamestnaný/á“ neboli zastúpené v našom dotazníkovom prieskume.

Tabuľka 7 Ekonomický status respondentov

Ekonomický status	Počet	Podiel v %
Študent	81	75,7
Zamestnanec	22	20,6
Podnikateľ	3	2,8
Nezamestnaný/á	0	0
Dôchodca	0	0
SZČO	1	0,9
Spolu	107	100

Zdroj: Vlastné spracovanie

Kategórie najvyššie dosiahnutého vzdelanie sme rozdelili podľa klasifikačných stupňov ISCED (International Standard Classification of Education). Naším cieľom bolo ďalej zistiť, či má vzdelanie nejaký vplyv na investovanie a potvrdiť alebo vyvrátiť teóriu, že študovaní ľudia investujú viac. Najväčšie zastúpenie mala kategória „Stredoškolské s maturitou“ keďže našimi respondentami boli najmä študenti Ekonomickej univerzity v Bratislave študujúci na prvom stupni.

Tabuľka 8 Najvyššie dosiahnuté vzdelanie respondentov

Vzdelanie	Počet	Podiel v %
Základné	10	9,3
Stredoškolské bez maturity	0	0
Stredoškolské s maturitou	60	56,1
Ukončená vysoká škola - 1. stupeň	15	14
Ukončená vysoká škola - 2. stupeň	22	20,6
Ukončená vysoká škola - 3. stupeň	0	0
Spolu	107	100

Zdroj: Vlastné spracovanie

Z 10 respondentov so základným vzdelaním investoval len 1, čo predstavuje 10 % podiel. Čo sa týka respondentov s ukončeným stredoškolským vzdelaním s maturitou, tak z celkového počtu 60 už niekedy investovalo 22, čo predstavuje 36,7 % podiel. Respondenti s ukončenou vysokou školou 1. stupňa boli zastúpení v počte 15 a z nich investovalo 8, čo predstavuje 53 % podiel. Poslednou zastúpenou kategóriou boli absolventi vysokých škôl 2. stupňa v počte 22, pričom 15 z nich už niekedy

investovalo. To predstavuje 68 % podiel. Týmto sme zistili, že s rastúcou úrovňou vzdelania rástol aj podiel respondentov v danej kategórii, ktorí už niekedy investovali.

V ďalšej otázke sme zisťovali rodinný stav našich respondentov. Najviac respondentov je aktuálne vo vzťahu (47,7 %). Druhou najzastúpenejšou kategóriou sú slobodní ľudia (41,1 %). 11,2 % respondentov je ženatých/vydatých a nikto z respondentov nie je rozvedený.

Tabuľka 9 Rodinný stav respondentov

Rodinný stav	Počet	Podiel v %
Slobodný/á	44	41,1
Vo vzťahu	51	47,7
Ženatý/vydatá	12	11,2
Rozvedený/á	0	0
Spolu	107	100

Zdroj: Vlastné spracovanie

V poslednej otázke zameranej na vyprofilovanie respondentov sme zisťovali či majú alebo nemajú deti. Drvivá väčšina respondentov deti nemá (89,7 %).

Tabuľka 10 Deti respondentov

Máte deti ?	Počet	Podiel v %
Áno	11	10,3
Nie	96	89,7
Spolu	107	100

Zdroj: Vlastné spracovanie

3.6. Vyhodnotenie dotazníka

Tieto výsledky nám mali zodpovedať na to, či Slováci využívajú bankové investičné služby na tvorbu finančných rezerv. A taktiež na to, aký vplyv majú bankové investičné služby na finančnú gramotnosť investorov.

V siedmej otázke sme zisťovali v akej banke naši respondenti využívajú služby. Snažili sme sa získať prehľad o obľúbenosti bánk, ktoré majú Slováci k dispozícii.

Tabuľka 11 Banky respondentov

Názov banky	Počet	Podiel v %
Slovenská sporiteľňa	26	22,6 %
VÚB banka	18	15,7 %
ČSOB	6	5,2 %
Tatra banka	39	33,9 %
Prima banka	6	5,2 %
UniCredit Bank	10	8,7 %
365 banka	3	2,6 %
mBank	2	1,7 %
Fio banka	1	0,9 %
Raiffeisen banka	1	0,9 %
Revolut	2	1,7 %
Poštová banka	1	0,9 %
Spolu	115	100

Zdroj: Vlastné spracovanie

Celkový počet sa nerovná 107 kvôli tomu, že niektorí respondenti majú účet vo viacerých bankách. Najvyužívanejšou bankou je Tatra banka. Využíva ju až 33,9 % respondentov. Druhou najvyužívanejšou je Slovenská sporiteľňa, ktorú využíva 22,6 % respondentov.

V ôsmej otázke sme zisťovali, či naši respondenti už niekedy investovali. 46 zo 107 respondentov už niekedy investovalo aspoň raz. To predstavuje 43 % podiel. Zvyšných 61 (57 %) ešte nemá skúsenosti s investovaním.

V deviatej otázke sme sa pýtali, či naši respondenti už niekedy investovali cez banku. Prevažná väčšina (83,2 %) ešte nikdy neinvestovala cez banku. Zvyšných 16,8 % už investovalo cez banku. V ôsmej otázke sme zistili, že 46 ľudí už niekedy

investovalo. Z tohto počtu 18 investovalo prostredníctvom banky a zvyšných 28 investovalo prostredníctvom iného sprostredkovateľa.

Desiata otázka nadväzovala na tú deviatu a zisťovali sme dôvody, prečo naši respondenti investovali alebo naopak neinvestovali cez banku. Keďže väčšina respondentov neinvestovala cez banku, bolo viac dôvodov prečo neinvestovali. Boli to napríklad nasledujúce:

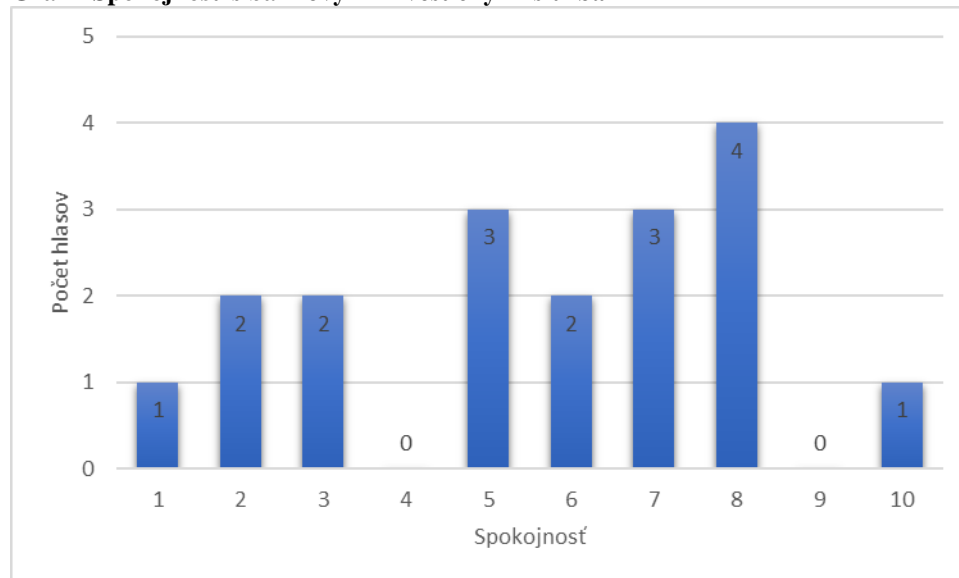
- „neinvestoval som cez banku, pretože neponúkajú možnosť investovania do kryptomien alebo komodít a do akcií radšej investujem cez brokera, pretože si viem vybrať akcie, do ktorých investujem podľa seba a taktiež mi to príde viac likvidné a jednoduchšie na predaj/kúpu“
- „neinvestujem cez banku, pretože to je len sprostredkovateľ, ktorý posúva ďalej peniaze do správcovsých spoločností a berie si za to províziu“
- „vysoké poplatky“
- „nedostatočný výber produktov“
- „nevyznám sa v tom a bojím sa toho“
- „nie som si tým veľmi istá“
- „obmedzené možnosti investovania“
- „mám pocit, že mi neponúkajú tú najlepšiu službu“
- „nedostatok finančných prostriedkov“
- „nízke výnosy“
- „voľím iné platformy“
- „nedostatok odvahy“
- „neatraktívna ponuka“

Tieto a mnohé ďalšie dôvody spomenuli naši respondenti na otázku prečo neinvestovali cez banku. Medzi najčastejšie dôvody patrili argumenty ako nedostatok finančných prostriedkov, vysoké poplatky, obmedzená ponuka, nedostatočný výber produktov a to, že sa toho báli alebo tomu neverili.

Naopak respondenti, ktorí investovali cez banku uviedli argumenty ako jednoduchosť investovania, diverzifikácia rizika, istota krytia investovaného vkladu, overený spôsob, bezpečnosť, vidina zhodnotenia peňazí alebo nepoznanie inej možnosti investovania.

V ďalšej otázke sme zisťovali spokojnosť respondentov s bankovými investičnými službami (odpovedali len tí respondenti, ktorí už investovali prostredníctvom banky).

Graf 2 Spokojnosť s bankovými investičnými službami

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ako môžeme vidieť na grafe, tak spokojnosť respondentov s bankovými investičnými službami je rôznorodá a pohybuje sa takmer po celej stupnici od 1 po 10. Priemerná spokojnosť respondentov je 5,6. To nie je výsledok, s ktorým by mali byť banky spokojné. Preto by sa mali naďalej snažiť zlepšovať svoje investičné služby a najmä zapracovať na odstránení dôvodov ich negatívnych recenzií. Najčastejšie nimi boli vysoké poplatky, nízke výnosy, nedostatočná ponuka investičných produktov a nízka dôvera.

V dvanástej otázke sme sa pýtali tých respondentov, ktorí investujú prostredníctvom banky, či investujú v tej istej banke, kde majú založený bežný účet. 13 z 18 (72,2 %) respondentov investuje v tej istej banke, v ktorej majú bežný účet. Zvyšných 5 respondentov (27,8 %) investuje v inej banke. Pre banky je preto dôležité, aby neposkytovali len najlepšie investičné služby spomedzi konkurencie, ale aby si získavali klientov komplexne všetkými službami, ktoré poskytujú. Či už sú to nejaké benefity pri založení účtu ako napr. znížené alebo žiadne poplatky za vedenie účtu, finančná odmena pre študentov za založenie účtu alebo najlepšie podmienky poskytovania úverov, hypoték atď.

V trinástej otázke sme zisťovali koľko percent príjmu naši respondenti využívajú na investície.

Tabuľka 12 Podiel príjmu využívaného na investovanie

Podiel príjmu využívaného na investovanie	Počet	Podiel v %
Neinvestujem	61	57
Do 10 %	16	15
11 - 20 %	18	16,8
21 - 30 %	8	7,5
31 - 40 %	3	2,8
41 - 50 %	1	0,9
Viac ako 50 %	0	0
Spolu	107	100

Zdroj: Vlastné spracovanie

Najviac respondentov (16,8 %) investuje v rozmedzí od 11 - 20 % príjmu. Ďalej 15 % respondentov investuje do výšky 10 % svojho príjmu. Len 11,2 % respondentov investuje viac ako 20 % svojho príjmu. Nikto neinvestuje viac ako 50 % príjmu.

Ak zarátame len respondentov, ktorí investujú tak priemerný podiel príjmu využívaného na investície je 15,7 %. Ak zarátame aj ľudí, čo neinvestujú vôbec tak sa nám priemerný podiel príjmu využívaného na investície zníži na 6,8 %.

Ďalšou otázkou sme sledovali to, ako sa naši respondenti správajú pri poklese hodnoty ich investícií.

Tabuľka 13 Správanie respondentov pri poklese hodnoty ich investícií

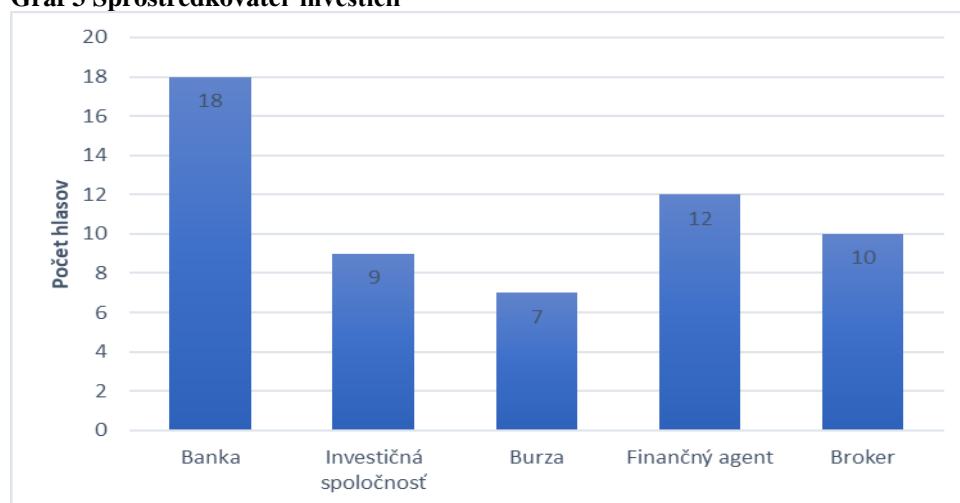
Správanie pri poklese	Počet	Podiel v %
Predávam svoje investície	3	6,5
Dokupujem ich	20	43,5
Nadalej ich držím a nič nerobím	23	50
Spolu	46	100

Zdroj: Vlastné spracovanie

V tabuľke môžeme vidieť, že presne polovica našich respondentov (len respondenti, ktorí investujú) pri poklese hodnoty ich investícií nič nerobí a naďalej drží svoje investície. To znamená, že nepanikária z prepadu hodnoty investícií ale zároveň nevedia, či je už dobrý čas na nákup alebo investície budú naďalej klesať. 43,5 % respondentov pri prepade ceny dokupuje dané investície. Tu sú možné dva scenáre. Buď si myslia, že hodnota investície je už na dne a mala by sa odraziť smerom nahor alebo sa snažia len priemerovať náklady a znížiť svoju priemernú nákupnú cenu danej investície. Z dlhodobého hľadiska je priemerovanie nákladov veľmi úspešnou stratégiou pri väčšine investícií. Zvyšných 6,5 % respondentov predáva svoje investície pri poklese ich hodnoty. Pravdepodobne za to môže panika a strach z ešte väčšieho prepadu hodnoty. Takíto investori by najprv mali popracovať na svojej psychike. Všeobecne uznávané základné pravidlo investovania nám hovorí, že by sme mali nakupovať v „červených číslach“ a predávať v „zelených číslach“. Nie naopak.

V nasledujúcej otázke sme zisťovali kto je sprostredkovateľom investícií našich respondentov.

Graf 3 Sprostredkovateľ investícií

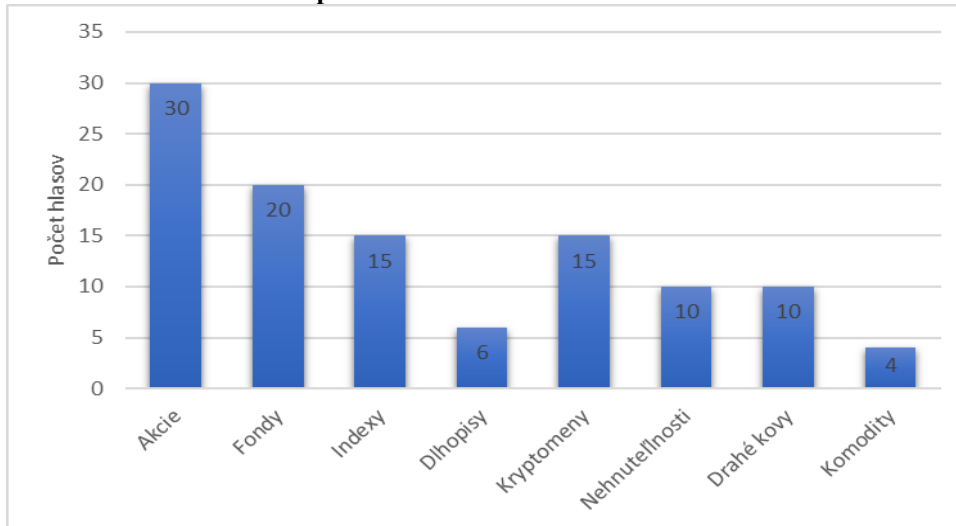

Zdroj: Vlastné spracovanie

Naši respondenti pri investovaní najviac využívajú bankové investičné služby. Ďalšie možnosti sú pomerne rovnomerne rozložené. Čo sa týka finančnej gramotnosti ľudí sme toho názoru, že rozvoju finančnej gramotnosti najviac pomáha investovanie prostredníctvom burzy alebo brokera, pretože daný investor si musí prejsť sám celým procesom od registrácie na danej platforme, overenia dokladov a všetkých potrebných úkonov, vloženia peňazí až po samotný výber investície a realizáciu daného obchodu.

Naopak máme skúsenosti s tým, že niektorí ľudia, ktorí investujú prostredníctvom banky alebo finančného agenta ani reálne nevedia do čoho investujú, pretože všetky úkony za nich vykonala banka alebo finančný agent a ich jedinou úlohou je poslať peniaze na danú investíciu.

Graf 4 Investície našich respondentov

Zdroj: Vlastné spracovanie

Počet hlasov dosiahol hodnotu 110 hoci bolo len 46 hlasujúcich. Hlasovali len respondenti, ktorí investujú. To vychádza, že v priemere náš jeden respondent investuje do 2,4 rôznych investičných aktív. Naši respondenti najviac investujú do akcií (65,2 % respondentov) a fondov (43,5 %). Medzi ďalšie najvyužívanejšie sa zaradili indexy (32,6 %) a kryptomeny (32,6 %). Kryptomeny a ich obchodovanie sa dostali do povedomia širokej verejnosti posledných pár rokov a naďalej sa očakáva nárast ich popularity. Nehnutelnosti a drahé kovy sú na tom rovnako a investuje do nich 21,7 % našich respondentov, ktorí investujú. Komodity (8 %) a dlhopisy (13 %) sú ďaleko najmenej využívané medzi našimi respondentami.

V sedemnástej otázke sme sa pýtali, či si naši respondenti robia vlastný prieskum a zber informácií z viacerých zdrojov o danej investícii predtým ako investujú. 62,2 % respondentov hlasovalo za možnosť áno. Zvyšných 37,8 % hlasovalo za nie, čo je pomerne veľký podiel ľudí, ktorí investujú bez toho aby niečo o danej investícii vedeli. Nikdy by sme nemali investovať len na niekoho odporúčanie alebo na základe nejakej reklamy, ktorú sme videli. Nie len pri investíciách ale aj v bežnom živote je veľmi dôležité si overovať informácie a byť obozretný. Toto nám len dokazuje, že Slováci ešte majú čo doháňať, čo sa týka finančnej gramotnosti.

Našu vzorku tvoria prevažne mladí študovaní ľudia a študenti vysokých škôl (prevažne Ekonomickej univerzity v Bratislave), ktorí by mali mať pomerne dobré vedomosti o finančnej gramotnosti. Obávame sa, že keby tento prieskum aplikujeme na celú populáciu Slovenska, tak výsledky by boli ešte horšie.

V nasledujúcej otázke sme zisťovali dôvody, prečo si respondenti robia alebo nerobia vlastný prieskum a zber informácií o investíciách predtým ako investujú. Najčastejšie dôvody, prečo si overujú informácie a robia vlastný prieskum boli nasledovné: pretože nikomu neverím a vždy si overujem informácie, hlavne ak ide o peniaze; pretože chcem vedieť do čoho reálne investujem; rád si robím vlastný prieskum a baví ma to; chcem vedieť, do čoho dávam svoje peniaze a aký to má potenciál; získam tým bližšie informácie pre a proti; všeobecný prehľad atď. Naopak dôvody prečo to respondenti nerobia boli nasledovné: nechávam to na finančného agenta; nemám čas; nevyznám sa do toho; neviem ako sa to robí; dôverujem banke; riadim sa informáciami od známych; začnem to riešiť až keď budem viac investovať; som lenivý/á atď. Tieto argumenty nie sú veľmi relevantné a sú známkou slabej finančnej gramotnosti.

V devätnástej otázke sme sa respondentov pýtali, kde čerpajú inšpiráciu pri výbere investícií. Odpovede boli nasledovné: rôzne štúdie o predpokladanom vývoji investícií, investičné skupiny na sociálnych sieťach, platené VIP skupiny so signálmi; investičné portály, Twitter, YouTube; Reddit; finančné weby, vlastné analýzy; z ponuky banky; profily na sociálnych sieťach zamerané na investovanie; finančný poradca; finančný agent atď.

V dvadsiatej otázke sme sa snažili zistiť frekvenciu investovania.

Tabuľka 14 Frekvencia investovania

Frekvencia investovania	Počet	Podiel v %
Neinvestujem	61	57
Jednorazovo	16	15
Pravidelne	30	28
Spolu	107	100

Zdroj: Vlastné spracovanie.

V nasledujúcej otázke sme zisťovali akým typom investora sú naši respondenti. Na výber boli tri možnosti: konzervatívny (nízke riziko ale aj nízky výnos); vyvážený

(ochotný podstúpiť vyššie riziko kvôli vyššiemu výnosu) a dynamický (ochotný podstúpiť vysoké riziko pre čo najvyšší výnos).

Tabuľka 15 Typy investorov

Typ investora	Počet	Podiel v %
Konzervatívny	7	15
Vyvážený	28	61
Dynamický	11	24
Spolu	46	100

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Ako môžeme vidieť tak väčšina našich respondentov (61 %) verí v zlatú strednú cestu a sú vyváženými investormi. Najnižšie zastúpenie majú konzervatívni investori.

V ďalšej otázke sme zisťovali investičný horizont našich respondentov.

Tabuľka 16 Investičný horizont

Investičný horizont	Počet	Podiel v %
Do 1 roka	1	2
1 až 5 rokov	18	39
6 až 10 rokov	9	20
11 a viac rokov	18	39
Spolu	46	100

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Tento prieskum dopadol nad naše očakávania, keďže sme sa domnievali, že väčšina mladých ľudí, ktorí vyplňali náš dotazník myslí skôr na krátkodobú spotrebu a blahobyt než na budúcnosť. Iba jeden jediný investor má investičný horizont do 1 roka. Pravdepodobne ide o nejakého intradenného obchodníka. Investičný horizont 1 až 5 rokov je rozsiahlo zastúpený 39 % respondentov. Tento investičný horizont označujeme ako strednodobý. Investičný horizont 6 až 10 rokov je zastúpený 20 % respondentov a označujeme ho ako dlhodobý. Investičný horizont 11 a viac rokov je rovnako ako strednodobý investičný horizont zastúpený 39 % respondentov. Tento investičný horizont označujeme taktiež ako dlhodobý. Sem spadajú investori, ktorí napríklad zhodnocujú peniaze pre svoje deti, odkladajú na dôchodok alebo ich

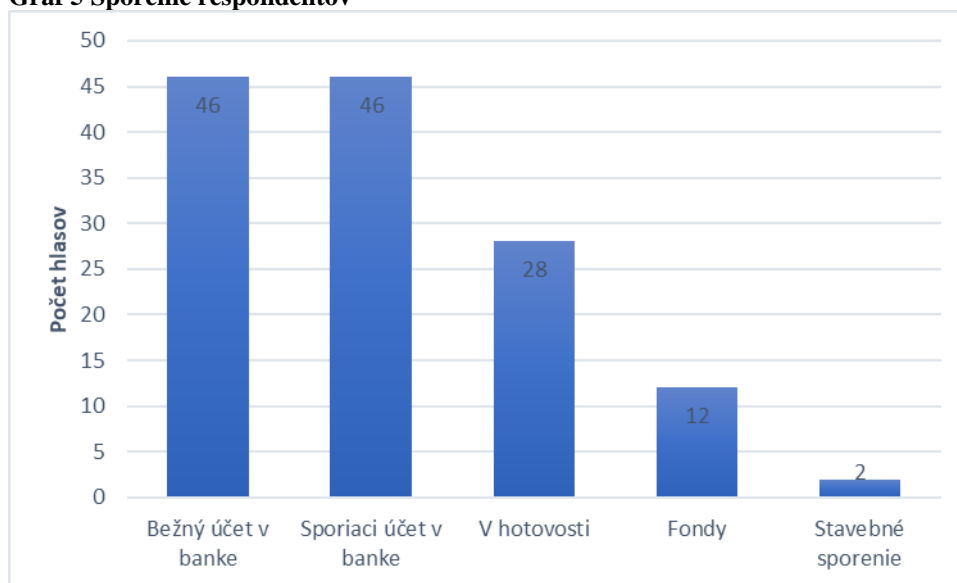
nepotrebnú na spotrebu tak ich majú dlhodobo investované. Niektorí investori držia svoje investície celý život.

V ďalšej otázke sme zisťovali ako sú na tom investície našich respondentov, či sú ziskové alebo stratové. 21 zo 46 respondentov (46 %), ktorí investujú odpovedali, že sú v strate. Zvyšných 25 respondentov (54 %) sú v profíte. Ale ak sa pozrieme iba na respondentov, ktorí investovali v banke, tak 12 z 18 (67 %) sú v strate a iba 6 z nich (33 %) sú v zisku. Bankovým investičným nástrojom sa tak darilo horšie ako investíciám mimo banky.

V nasledujúcej otázke sme sa pýtali, či si naši respondenti sporia peniaze. Prevažná väčšina z nich si sporí (88 %) a zvyšných 12 % si nespore.

Ďalšia otázka nadväzovala na tú predošlú a zisťovali sme, kde si naši respondenti sporia peniaze.

Graf 5 Sporenie respondentov

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Z grafu môžeme jasne vidieť, že naši respondenti obľubujú sporenie v banke, či už na bežnom alebo sporiacom účte. Pomerne veľa z nich sporí peniaze v hotovosti, čo by sme úplne neodporúčali, keďže peniaze sa nemajú ako zhodnotiť a postupne strácajú svoju kúpnu silu kvôli inflácii. Peniaze uložené v banke na účtoch taktiež nemajú žiadne alebo len úplne minimálne zhodnotenie a taktiež postupne strácajú na svojej hodnote.

Záver

Bankové investičné služby sú v dnešnej dobe už takmer neodmysliteľnou súčasťou ponuky takmer všetkých bánk. Investičné produkty ponúkané bankami sa neustále vyvíjajú a banky tak stále upravujú alebo rozširujú svoju ponuku investičných produktov ako aj možností investovania. Investori by nemali mať problém si nájsť ideálny bankový investičný produkt podľa ich subjektívnych preferencií, očakávaného výnosu alebo ich vzťahu k riziku. Investovanie cez banku je pomerne jednoduché a nevyžaduje si nejaké odborné vedomosti alebo skúsenosti. Čo je na jednej strane dobré, pretože sa ľudia toho nemusia báť a je to dostupné naozaj pre všetkých, no na druhej strane to veľmi nepodporuje ich finančnú gramotnosť a stáva sa, že niektorí ľudia nemajú dostatok vedomostí o tom do čoho investujú.

Hlavným cieľom záverečnej práce bolo zhodnotenie bankových investičných služieb a ich vplyvu finančnú gramotnosť obyvateľstva.

Najvyužívanejšími bankovými investičnými službami sú podielové fondy. Zistili sme, že menej rizikové fondy ako napr. defenzívne, konzervatívne alebo dlhopisové sú za posledných 5 rokov takmer všetky v strate alebo len s minimálnym výnosom. Takmer žiadny z týchto fondov nemá výkonnosť p. a. dostatočne vysokú na to, aby aspoň pokryla mieru inflácie a neprišlo k znehodnocovaniu peňazí. Naopak najlepšie sa darilo viac rizikovým fondom ako napr. akciovým alebo dynamickým. Väčšina z nich je dlhodobo v zisku. V niektorých prípadoch je to až niekoľko desiatok percent zisku za posledných 5 rokov. Väčšina z týchto fondov nemá problém pokryť mieru inflácie. Výkonnosť podielových fondov p. a. za posledných 5 rokov sa v Tatra banke pohybuje v rozmedzí od - 1,66 % po 10,24 %. V Slovenskej sporiteľni od - 6,81 % po 16,67 %.

Zistili sme, že len 43 % z celkového počtu respondentov už niekedy investovalo a zvyšných 57 % ešte nemá skúsenosti s investovaním. Čo sa týka využívania bankových investičných služieb, tak len 16,8 % respondentov už niekedy využilo tieto služby. Potvrdili sme teóriu o tom, že vzdelaní ľudia viac investujú, keďže s rastúcou úrovňou vzdelania rástol aj počet ľudí, ktorí už niekedy investovali. Zistili sme, že banky sú najvyužívanejším sprostredkovateľom investičných služieb medzi našimi respondentmi. Respondenti, ktorí investovali cez banku uviedli, že sa tak rozhodli pre jednoduchosť investovania, istotu krytia investovaného vkladu, bezpečnosť atď. Pýtali

sme sa ich aj na spokojnosť s bankovými investičnými službami na stupnici od 1 po 10. Priemerná spokojnosť respondentov, ktorí využili bankové investičné služby dosiahla hodnotu 5,6. 72,2 % respondentov využilo bankové investičné služby v tej istej banke, v ktorej majú založený bežný účet. Naopak respondenti, ktorí neinvestovali cez banku to zdôvodnili argumentami ako napr. vysoké poplatky, nedostatočný výber produktov, obmedzené možnosti investovania, nízke výnosy atď. Ďalej sme zistili, že naši respondenti v priemere využívajú 15,7 % svojho príjmu na investovanie a investujú najmä do akcií, podielových fondov, indexov a kryptomien. Na otázku, či si naši respondenti robia nejaký vlastný prieskum a zber informácií o danej investícii predtým než investujú odpovedalo 62,2 % respondentov áno a zvyšných 37,8 % nie. 37,8 % je pomerne veľký podiel ľudí, ktorí investujú „naslepo“ bez toho aby niečo o danej investícii vedeli alebo vkladajú príliš veľkú dôveru svojmu sprostredkovateľovi. Čo sa týka investičného horizontu, tak až 39 % respondentov investuje na 11 a viac rokov. Ďalej sme zistili, že 46 % respondentov je so svojimi investíciami v strate a naopak 54 % respondentov je v profite. 88 % respondentov si sporí peniaze. Najčastejšie na bežnom účte v banke, sporiacom účte v banke alebo v hotovosti. Na základe dosiahnutých výsledkov považujeme cieľ našej práce za splnený.

Zoznam použitej literatúry

1. BELÁS, Jaroslav. *Retail banking: teoretické, metodologické a riadiace aspekty*. Bratislava: IURA Edition, 2008. 208 s. ISBN 978-80-8078-190-3.
2. CASU, Barbara – GIRARDONE, Claudia – MOLYNEUX, Philip. *Introduction to Banking*. 3rd ed. Harlow: Pearson Education Limited, 2022. 840 s. ISBN 978-1-292-24033-6.
3. CHOVANCOVÁ, Božena a kol. *Investičné a hypotekárne bankovníctvo*. Bratislava: Iura Edition, 2008. 252 s. ISBN 978-80-8078-223-8.
4. LITWIN, Howard – SAPIR, Eliyahu, 2009. Perceived Income Adequacy Among Older Adults in 12 Countries: Findings From the Survey of Health, Ageing, and Retirement in Europe. *The Gerontologist*. Cary: Oxford University Press, 49(3), 397 – 406. ISSN 0016-9013.
5. MUSÍLEK, Petr. *Trhy cenných papírů*. Praha: Ekopress, 2002. 459 s. ISBN 80-86119-55-6.
6. POLOUČEK, Stanislav a kol. *Bankovníctví*. Praha: C. H. Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-7179-462-7.
7. REJNUŠ, Oldřich. *Peněžní ekonomie: finanční trhy*. 6. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2012. 374s. ISBN 978-80-214-4415-7.
8. SIVÁK, Rudolf a kol. *Financie*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. 440 s. ISBN 978-80-7598-533-0.
9. TKÁČOVÁ, Dana a kol. *Finančné trhy a bankovníctvo*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 312 s. ISBN 978-80-7552-528-4.

Internetové zdroje

10. NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. 2023. [online]. [cit. 2023-03-10]. Dostupné na: www.nbs.sk

11. TATRA BANKA. 2023. [online]. [cit. 2023-04-08]. Dostupné na: <https://www.tatrabanka.sk/sk/tam/podielove-fondy/ponuka-fondov/#0>

12. GARANČNÝ FOND IVNESTÍCIÍ. 2023. [online]. [cit. 2023-02-20]. Dostupné na: <https://www.garancnyfond.sk/>

13. ČSOB. 2023. [online]. [cit. 2023-04-15]. Dostupné na: https://www.csob.sk/documents/11005/416075/Mifid_Vseobecne_informacie.pdf

14. TATRA BANKA. 2023. [online]. [cit. 2023-04-20]. Dostupné na: <https://www.tatrabanka.sk/sk/business/financne-trhy/mifid/>

15. FININFO. 2023. [online]. [cit. 2023-04-21]. Dostupné na: <https://www.fininfo.sk/>

Príloha: Dotazník

1. Vaše pohlavie:

- muž
- žena

2. Váš vek:

- do 18 rokov
- 19 – 25 rokov
- 26 – 32 rokov
- 33 – 39 rokov
- 40 – 46 rokov
- 47 – 53 rokov
- 54 a viac rokov

3. Váš aktuálny stav:

- študent
- zamestnanec
- podnikateľ
- nezamestnaný/á
- dôchodca
- iné

4. Vaše najvyššie dosiahnuté vzdelanie:

- základné
- stredoškolské bez maturity
- stredoškolské s maturitou
- ukončená vysoká škola – 1. stupeň
- ukončená vysoká škola – 2. stupeň
- ukončená vysoká škola – 3. stupeň

5. Váš aktuálny stav:

- slobodný/á
- vo vzťahu
- ženatý/vydatá
- rozvedený/á

6. Máte deti ?

- áno
- nie

7. V ktorej banke využívate služby ?

- Slovenská sporiteľňa
- VÚB banka
- ČSOB
- Tatra banka
- Prima banka
- UniCredit Bank
- iné

8. Investovali ste už niekedy ?

- áno
- nie

9. Investovali ste už niekedy cez banku ?

- áno
- nie

10. Prečo ste investovali / neinvestovali cez banku ?

Zadajte svoju odpoveď.

11. Ak ste investovali cez banku uveďte na stupnici Vašu spokojnosť s bankovými investičnými službami (1 označuje najnižšiu spokojnosť a 10 najvyššiu).

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

12. Investovali ste cez rovnakú banku, v ktorej máte založený bežný účet ?

- áno
- nie

13. Koľko % príjmu využívate na investície ?

- neinvestujem
- do 10 %
- 11 – 20 %
- 21 – 30 %
- 31 – 40 %
- 41 – 50 %
- viac ako 50 %

14. Ako sa správate pri poklese hodnoty Vašich investícií ?

- predávam svoje investície
- dokupujem ich
- naďalej ich držím a nič nerobím

15. Kto je Vaším sprostredkovateľom pri investovaní ?

- banka
- investičná spoločnosť
- burza
- finančný agent
- broker
- iné

16. Do čoho investujete ?

- akcie
- fondy
- indexy
- dlhopisy
- kryptomeny
- nehnuteľnosti
- drahé kovy
- komodity
- iné

17. Robíte si nejaký vlastný prieskum a zber informácií z viacerých zdrojov o danej investícii predtým než investujete ?

- áno
- nie

18. Prečo áno / nie ?

Zadajte svoju odpoveď.

19. Kde čerpáte inšpiráciu pri výbere investície ?

Zadajte svoju odpoveď.

20. Frekvencia investovania:

- pravidelne
- jednorazovo
- neinvestujem

21. Aký ste typ investora ?

- konzervatívny (nízke riziko ale aj nízky výnos)
- vyvážený (ochotný podstúpiť vyššie riziko kvôli vyššiemu výnosu)
- dynamický (ochotný podstúpiť vysoké riziko pre čo najvyšší výnos)

22. Aký je Váš investičný horizont ?

- do 1 roka
- 1 – 5 rokov
- 6 – 10 rokov
- 11 a viac rokov

23. Ako sú na tom Vaše investície ?

- v profite
- v strate

24. Sporíte peniaze ?

- áno
- nie

25. Kde sporíte peniaze ?

- bežný účet v banke
- sporiaci účet v banke
- v hotovosti
- vo fondoch
- iné